

Media społecznościowe dla nieletnich pod lupą na Litwie i w UE »5

Cyberprzestępcy znaleźli nowy cel. Litwa na 62. miejscu na świecie »11

Dom Kultury Polskiej żegna lato »12

Problem z odpadami narasta »16

Nowe głosy ws. rejonu trockiego. Ministerstwo o pomysle przejęcia szkoły

Do 1 września zostały niecałe trzy tygodnie — szkoła w Połukniu rozpocznie rok już jako filia. W tej sprawie zaapelował przewodniczący Sejmu, w odpowiedzi mer rejonu trockiego wydał oświadczenie. Tymczasem resort oświaty dla „Kuriera Wileńskiego” wyjaśnia, czego zrobić nie może i co zrobił już teraz. »6-7

Sejm szuka kompromisu ws. zatrudnienia cudzoziemców »2

Ekspert: obrona powietrzna ma być wielopoziomowa »8-9

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJU
REMIMO
FONDAS

sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Dwa lata pracy i wyjazd? Sejm szuka kompromisu w sprawie cudzoziemców

Honorata Adamowicz

Po krytyce propozycji prezydenta Gitanasa Nausėdy przez minister Ingę Ruginienė przewodniczącą Sejmu RL Juozas Olekas zapowiada parlamentarną debatę i poszukiwanie kompromisu.

DWA RÓŻNE PODEJŚCIA DO MIGRANTÓW

Minister ochrony socjalnej i pracy Inga Ruginienė skrytykowała propozycję prezydenta dotyczącą terminowych zezwoleń na pracę dla cudzoziemców. W ocenie minister taki model może sprawić, że migranci będą przyjeżdżali na Litwę jedynie na krótki czas, bez realnej możliwości nauczania się języka i integracji ze społeczeństwem.

Przewodniczący parlamentu Juozas Olekas w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla, że problem wymaga dokładnej analizy. Z jednej strony litewska gospodarka potrzebuje pracowników, z drugiej — państwo musi odpowiedzieć na pytanie, czy chce przyciągać cudzoziemców wyłącznie jako tymczasową siłę roboczą, czy także stworzyć warunki do ich integracji.

— Musimy bardzo dokładnie przeanalizować sytuację, ponieważ rzeczywiście potrzebujemy dodatkowej siły roboczej. Nasz dynamicznie rozwijający się biznes tworzy nowe miejsca pracy i zwiększa potencjał gospodarczy, ale jednocześnie brakuje nam pracowników. Problem można rozwiązać na dwa

Litwa potrzebuje rąk do pracy, ale jednocześnie nie chce tworzyć systemu, w którym cudzoziemcy przyjeżdżają na dwa lata, pracują i bez większej szansy na integrację muszą opuścić kraj.

sposoby. Pierwszy zakłada sprowadzanie pracowników na krótki czas tak, aby przyjechali, przepracowali określony okres i wrócili do swoich krajów. Drugi zakłada znacznie dłuższe pozostanie cudzoziemców na Litwie, ich integrację oraz stopniowe włączanie do lokalnej społeczności. Jeżeli chcemy, żeby ludzie tutaj dłużej mieszkali i uczyli się języka litewskiego, trzeba pozwolić im zostać, nauczyć się języka i zintegrować ze społecznością, a nie tylko pozwalać im przyjechać na dwa lata i potem znowu wyjechać — wyjaśnia nam przewodniczący Sejmu.

PREZYDENT CHCE SZYBSZEGO ZATRUDNIANIA

Jak informowała agencja BNS, we wtorek Inga Ruginienė skrytykowała propozycję prezydenta Gitanasa Nausėdy dotyczącą wprowadzenia nowego modelu terminowych zezwoleń na pracę dla cudzoziemców. Zakładałby on przyspieszenie rozpatrywania wniosków imigrantów oraz obowiązek opuszczenia Litwy na co najmniej pół roku po wygaśnięciu dwuletniego zezwolenia na pracę.

Zdaniem minister, takie rozwiązanie zachęcałoby migrantów do przyjazdu na Litwę jedynie na krótki okres. W tak krótkim czasie nie nauczyliby się języka litewskiego ani nie zintegrowaliby się ze społeczeństwem.

Zgodnie z propozycją, terminowe zezwolenia na pracę

byłyby przeznaczone przede wszystkim dla cudzoziemców, którzy nie zamierzają mieszkać na Litwie na stałe ani pozostawać w kraju przez dłuższy czas, lecz przyjeżdżają wyłącznie do pracy. Chodzi między innymi o kierowców ciężarówek na trasach międzynarodowych czy pracowników budowlanych, którzy mogliby pracować na Litwie maksymalnie przez dwa lata.

Proponowana jest szybsza procedura przyjazdu i rozpatrywania wniosków, aby przedsiębiorcy mogli szybciej zatrudniać cudzoziemców, jeśli nie znajdują pracowników na rynku krajowym. Po dwóch latach pracy cudzoziemcy musieliby jednak opuścić Litwę na co najmniej pół roku.

Ograniczenia dotyczące pobytu na Litwie nie byłyby stosowane wobec wysoko wykwalifikowanych pracowników z państw trzecich.

OSTATECZNA DECYZJA NASTĄPI JESIENIĄ

Juozas Olekas nie chce jeszcze przesądzać, który model ostatecznie poprze parlament. Zapowiada natomiast, że sprawa będzie jednym z tematów jesiennej sesji Sejmu.

— Dzisiaj nie mogę jeszcze udzielić ostatecznej odpowiedzi. Będziemy dyskutować podczas jesiennej sesji i wtedy podejmiemy decyzję — zapowiada przewodniczący Sejmu. ■

MRF MEDIJU
REMIMO
FONDAS

We środę 12 sierpnia w Gdyni najważniejsi urzędnicy państwowi Polski, w tym prezydent Karol Nawrocki i premier Donald Tusk, wzięli udział w ceremonii chrztu fregaty ORP Wicher — pierwszej z trzech zamówionych dla polskiej marynarki nowoczesnych fregat Fot. KPRM

Szanowni Państwo,

z okazji Święta Wojska Polskiego społeczność Wilna spotka się przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na Roscie. To miejsce, w którym pamięć i wdzięczność spletają się z historią, gdzie serce Marszałka spoczywa obok Matki, a my, potomni, składamy hołd żołnierzom Rzeczypospolitej. Stało się piękną tradycją, że przedstawiciele polskich organizacji na Litwie spotykają się tu z korpusem

dyplomatycznym RP, by wspólnie uczcić zwycięstwo, które ocaliło wolność Europy w 1920 r.

Jako społeczny opiekun nekropolii prosimy, by w tym roku zamiast okazałych wieńców wybrać skromniejsze wiązanki, a zaoszczędzone środki przeznaczyć na odnowienie zabytkowych pomników wileńskiej Rosy. Niech gest ofiary stanie się naszym wspólnym znakiem troski o to miejsce, które łączy pokolenia. Datki pieniężne można przekazać do puszek kwestujących w dniu uroczystości, **15 sierpnia (o godz. 11.30-13.00)** na cmentarzu lub wpłacić na konto:

Visuomeninė Rasų kapinių draugija
Kod organizacji (NIP): 302448884
Konto bankowe: Swedbank LT027300010119551065
SWIFT: HABALT22
Adres banku: Konstitucijos pr. 20A, Vilnius

Z poważaniem, Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rosą

Imieniny

13 sierpnia

Diany, Heleny,
Hipolita, Jana,
Kasjana, Konkordii,
Maksyma,
Radegunda,
Radomiła, Wigberta

14 sierpnia

Alfreda, Atanazji,
Dobrowoja, Elżbiety,
Euzebiusza,
Machabeusza,
Majnarda,
Maksymiliana, Marceli

Cytat dnia

„Dzięki wstawiennictwu Maryi, 15 sierpnia 1920 r., dokonało się zwycięstwo w Bitwie Warszawskiej, które odmieniło losy Polski i Europy (...). Niech wspomnianie tych wydarzeń kieruje nasze kroki na drogę pokoju wskazywaną przez Niepokalaną. Wszystkim wam błogosławię!” — podczas śródowej audycji generalnej zwracając się do Polaków powiedział papież Leon XIV.

Liczba dnia

92 mln osób w Euro-

pie doświadczyło w środę (12 sierpnia) temperatur przekraczających 35 stopni Celsjusza w ramach nowej fali upałów nawiedzającej kontynent — wynika z obliczeń agencji AFP.

Mieszkańcy rejonu wileńskiego mogą rejestrować się na bezpłatny odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych

Ruszyła rejestracja na bezpłatny, objazdowy odbiór odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych w rejonie wileńskim, zaplanowany od września do listopada. Wcześniejsze zgłoszenie jest obowiązkowe.

„Bezpłatny odbiór odpadów w systemie objazdowym pozwala zapobiegać pozostawianiu odpadów wielkogabarytowych w nieodpowiednich miejscach, a także zapewnia ich właściwe zagospodarowanie zgodnie z obowiązującymi przepisami. Już od ponad 10 lat Samorząd Rejonu Wileńskiego umożliwia mieszkańcom wygodne pozbywanie się odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych – nie muszą oni sami zastanawiać się, jak i gdzie je wywieźć. Po dokonaniu rejestracji odpady są bezpłatnie odbierane bezpośrednio od mieszkańca” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

JAK SIĘ ZAREJESTROWAĆ?

Aby skorzystać z bezpłatnego odbioru odpadów wielkogabarytowych lub niebezpiecznych, należy **do 28 sierpnia 2026 r.** zgłosić się do swojego przedsiębiorstwa komunalnego i podać:

- dane kontaktowe i dokładny adres odbioru odpadów,
- rodzaj oraz przybliżoną ilość odpadów.

Zgłoszenia po tym terminie nie będą przyjmowane.

Na podstawie listy zgłoszeń zostaną ułożone trasy i harmonogramy, które zostaną opublikowane na początku września. O dokładnym terminie przyjazdu pracownicy poinformują mieszkańców telefonicznie.

MIESZKAŃCÓW REJONU WILEŃSKIEGO OBSŁUGUJĄ:

- Spółka „Nemenčinės komunalininkas” – mieszkańcy gmin: Awizienie, Bezdany, Bujwidze, Dukszty, Mejsza-goła, Niemenczyn, miasto Niemenczyn, Podbrzezie, Rzesza, Suderwa, Sużany i Zujuny. Kontakt: atliekos@nemenkom.lt, tel. +370 685 25 300.
- Spółka „Nemėžio komunalininkas” – mieszkańcy gmin: Czarny Bór, Kowalczyki, Ławaryszki, Mariampol,

W ramach objazdowego odbioru będą przyjmowane: stare meble i inne wielkogabarytowe przedmioty gospodarstwa domowego **Fot. vrsa.lt**

Już od ponad 10 lat Samorząd Rejonu Wileńskiego umożliwia mieszkańcom wygodne pozbywanie się odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych – nie muszą oni sami zastanawiać się, jak i gdzie je wywieźć.

Miedniki, Mickuny, Niemież, Pagiry, Rudomino, Rukojnie i Szaterniki. Kontakt: e-mail kokybe@nkom.lt, tel. +370 610 69 140.

WSPÓLNOTY OGRODNICZE

Mieszkańcy wspólnot ogrodniczych (lit. sodų bendrija) w sprawie rejestracji powinni skontaktować się z prezesem swojej wspólnoty ogrodniczej, który wskaże miejsce dostarczenia odpadów. Ze względu na brak możliwości dojazdu do każdej działki, firmy odbierające odpady wyznaczają jedno bezpieczne i dostępne miejsce zbiórki na terenie wspólnoty.

JAKIE ODPADY BĘDĄ ODBIERANE?

W ramach objazdowego odbioru będą przyjmowane: stare meble i inne wielkogabarytowe przedmioty gospodarstwa domowego – stoły, łóżka, materace, krzesła, komody itp.; domowa armatura sanitarna; baterie; pozostałości lakierów, farb i rozpuszczalników; produkty chemii gospodarczej; akumulatory.

Nie będą odbierane: odpady budowlane i rozbiórkowe, a także zużyty sprzęt gospodarstwa domowego i elektronika, wózki dziecięce, rowery, meble ogrodowe, zjeżdżalnie, baseny, kosiarki, podkaszarki, pluszowe i plastikowe zabawki, wyroby z metalu lub szkła itp. Odpady te można bezpłatnie oddać w punktach zbiórki odpadów wielkogabarytowych (szczegóły i godziny otwarcia są dostępne na stronie Samorządu Rejonu Wileńskiego www.vrsa.lt).

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

Media społecznościowe dla nieletnich pod lupą

Honorata Adamowicz

Czy osoby poniżej 16. roku życia powinny mieć ograniczony dostęp do mediów społecznościowych? Na Litwie trwa polityczna debata w tej sprawie. Sejm rozpatruje propozycję wprowadzenia ograniczeń, jednak Ministerstwo Kultury ostrzega przed podejmowaniem decyzji w oderwaniu od przyszłych regulacji Unii Europejskiej. Resort apeluje, by poczekać na wspólne stanowisko UE.

„NALEŻY OGRANICZYĆ KORZYSTANIE”

— Jestem jedną z osób, które uważają, że należy ograniczyć korzystanie z mediów społecznościowych. Rozwiązaniem nie powinien być jednak automatyczny zakaz wszystkich platform dla wszystkich osób poniżej określonego wieku. Potrzebne jest bardziej precyzyjne podejście. Trudno byłoby wprowadzić jeden, całkowity zakaz obejmujący wszystkie platformy. Rozwiązaniem powinno być raczej zróżnicowanie regulacji i wskazanie tych serwisów, które są szczególnie popularne wśród dzieci i młodzieży albo stwarzają największe zagrożenia — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Jurgita Šukevičienė, przewodnicząca sejmowego Komitetu Oświaty i Nauki.

Jak podkreśla, państwo powinno przede wszystkim określić, które platformy przyciągają największą liczbę młodych użytkowników i gdzie zagrożenia są największe.

— Całkowity zakaz prawdopodobnie nie byłby ani możliwy, ani konieczny. Trzeba byłoby zróżnicować podejście określić, które sieci, które platformy i którzy dostawcy usług przyciągają najczęściej młodych ludzi oraz które platformy mogą stwarzać największe zagrożenia — zaznacza Jurgita Šukevičienė.

Przewodnicząca Komitetu Oświaty i Nauki nie ma jednak wątpliwości, że kwestia wieku użytkowników powinna zostać uregulowana. Jej zdaniem ochrona dzieci i młodzieży w cyfro-

Litewski Sejm rozpatruje propozycję zakazania osobom poniżej 16. roku życia samodzielnego korzystania z mediów społecznościowych Fot. Apolinary Klonowski

wym świecie nie może być pozostawiona wyłącznie rodzicom.

Sejm rozpatruje propozycję zakazania osobom poniżej 16. roku życia samodzielnego korzystania z mediów społecznościowych. Resort kultury apeluje jednak o wstrzymanie się z krajowymi zmianami do czasu wypracowania wspólnego stanowiska UE.

„Obecnie w UE przygotowywana jest inicjatywa legislacyjna dotycząca ustalenia jednolitej granicy wieku dla użytkowników mediów społecznościowych, dlatego zmiana krajowych regulacji prawnych przed przedstawieniem konkretnej propozycji aktu prawnego UE byłaby nieoptymalnym rozwiązaniem” — napisano w opinii przedstawionej przez ministerstwo.

Resort obawia się przede wszystkim sytuacji, w której litewskie przepisy mogłyby później okazać się niezgodne z prawem unijnym.

UE rozważa możliwość wprowadzenia jednolitego podejścia do wieku użytkowników mediów społecznościowych. Część państw, w tym Grecja i Francja, opowiada się za ograniczeniem dostępu najmłodszych do platform.

POPARCIE SPOŁECZEŃSTWA

Badanie przeprowadzone w marcu przez Baltijos tyrimai na zlecenie LRT

pokazuje, że większość mieszkańców Litwy jest przychylna ograniczeniom. 75 proc. mieszkańców poparłoby ograniczenie korzystania z mediów społecznościowych przez osoby niepełnoletnie do 15. roku życia. Jednocześnie 40 proc. uczniów i studentów nie poparłoby takiego zakazu.

Jurgita Šukevičienė uważa, że Litwa nie powinna pozostawać biernym obserwatorem europejskiej debaty. Jej zdaniem coraz więcej państw UE zaczyna dostrzegać potrzebę regulacji i podejmuje konkretne działania.

— Cieszę się, że coraz więcej państw Unii Europejskiej zaczyna o tym mówić albo podejmuje konkretne działania. Litwa powinna być jednym z tych państw — podkreśla.

Jednocześnie zaznacza, że zanim zapadną ostateczne decyzje, potrzebne są badania, szeroka dyskusja i analiza możliwości wdrożenia nowych przepisów.

— Jestem zwolenniczką regulacji, jednak potrzebne są badania, szeroka dyskusja i analiza możliwości. Trzeba znaleźć odpowiednie rozwiązania, określić, jak je wdrożyć, oraz uzgodnić wszystkie możliwości z Unią Europejską — mówi. ■

Nowe głosy ws. rejonu trockiego. Zapytaliśmy ministerstwo o pomysł przejęcia polskiej szkoły

Apolinary Klonowski

Do 1 września zostały niecałe trzy tygodnie — szkoła w Połukniu rozpocznie rok już jako filia. W tej sprawie zaapelował przewodniczący Sejmu, w odpowiedzi mer rejonu trockiego wydał oświadczenie. „Kurier Wileński” zwrócił się zaś z zapytaniem do ministerstwa. Ministerstwo wyjaśnia czego zrobić nie może i co zrobiło już teraz. To jednak kolejny epizod sprawy, na którą czasu zostaje coraz mniej.

APEL OLEKASA I ODPOWIEDŹ ŠATEVIČIUSA

Sprawa polskich szkół w rejonie trockim doczekała się nowych głosów. Najpierw przewodniczący litewskiego Sejmu Juozas Olekas zwrócił się apelem, aby rejon trocki rozważył ponownie sprawę polskich szkół w swoim samorządzie.

Po apelu Olekasa, mer rejonu trockiego Andrius Šatevičius wyśtosował oświadczenie. Twierdzi w nim, że rejon trocki proponował rządowi przejęcie szkół pod swoje zarządzanie już wcześniej, „jeśli państwo uważa, że powinny pozostać samodzielne” (tj. nie jako filie innych placówek). Oświadczenie zostało zacytowane także przez media litewskie.

Faktycznie, taka propozycja została publicznie ogłoszona przez rejon chociażby w lutym tego roku, gdy Šatevičius twierdził w mediach, że państwo może przejąć te szkoły „jeśli jest to kwestia bezpieczeństwa czy polityki zagranicznej”. W nowym oświadczeniu mer twierdzi, że rejon „konkretnych propozycji nie doczekał się”.

NIE WSZYSTKO TAKIE PROSTE

W oświadczeniu mera są też pewne niedopowiedzenia — mer krótko konstatuje, że ze społecznością szkolną „były dyskusje”. Jed-

Przedstawiony raport EFHR nt. polskich szkół w rejonie trockim ostrzega, że może dochodzić do złamania prawa państwowego i segregacji. Teraz pojawiły się nowe głosy, w tym mera i przewodniczącego Sejmu RL Fot. Apolinary Klonowski

nak ta sama społeczność szkolna podkreśla brak dialogu i buldożerowe podejście do sprawy oraz stawianie przed faktem dokonanym.

Mer podkreśla też, że w obliczu propozycji rejonu o przejęciu szkoły przez państwo, „niepoprawnym jest zachęcanie samorządu raz jeszcze rozważyć praworządnie przyjęte decyzje”. Jednak „praworządność” decyzji podważa raport przedstawiony podczas konferencji przez Europejską Fundację Praw Człowieka (EFHR) oraz Forum Wileńskie.

Raport dowodzi, że przyjęte przez samorząd rejonu trockiego decyzje mogą naruszać prawo Republiki Litewskiej ustanowione przez Sejm, a nawet Konstytucję RL i umowy międzynarodowe.

W REJONIE MOŻE DOCHODZIĆ DO SEGREGACJI

Według raportu EFHR w rejonie trockim może dochodzić do najostrejszej formy dyskryminacji, do segregacji — gdy szkoła polska, spełniwszy te same warunki jakościowe i ilościowe, co szkoła litewska, traci samodzielność i jest zdegradowana do filii, a szkoła litewska zachowuje swój status.

Na tej samej konferencji w sprawie raportu była też społeczność szkoły w Połukniu oraz delegacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych RL, zatem można przypuszczać, resort zna sprawę. Z kolei, mimo zaproszeń, nie było przedstawicieli Akcji Wyborczej Polaków na Litwie – Związku Chrześcijańskich Rodzin, którzy są obecnie w koalicji rządzącej, w tym także minister sprawiedliwości z ramienia tej partii, Rity Tamašunienė.

JAKIE SĄ ROZWIĄZANIA DLA SZKOŁY?

Rada Redaktorów „Kuriera Wileńskiego” w lipcu odniosła się do raportu EFHR na temat szkół polskich w rejonie trockim. Proponowała przejęcie szkoły przez rząd pod swoją egidę w sytuacji, gdy władze rejonu nie widzą możliwości zachowania statusu szkoły.

Jak zauważyli redaktorzy, przejęcie szkół przez państwo ma precedens w Republice Litewskiej. Tak funkcjonuje chociażby Gimnazjum Tysiąclecia w Solecznikach, w rejonie solecznickim, zamieszkiwanym w niemal 80 proc. przez obywateli Litwy polskiej narodowości.

7.>>

6.>>

ODPOWIEDŹ RESORTU OŚWIATY

„Kurier Wileński” zwrócił się z pytaniem do Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu Republiki Litewskiej, czy resort planuje przejąć Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu. Powołaliśmy się na przykład Gimnazjum Tysiąclecia w Solecznikach, które jest szkołą ministerialną, nie samorządową.

„Reorganizacja sieci szkół nie może odbywać się bez konsultacji z mieszkańcami. (...) Szkoda, że ta sprawa ciągnie się już od dawna, a oczekiwania społeczności wciąż są ignorowane” — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” resort oświaty.

MINISTERSTWO NIE PLANUJE PRZEJĘCIA SZKOŁY

Jak dowiadujemy się, ministerstwo nie rozważa przejęcia szkoły. Twierdzi, że na to nie pozwala Ustawa o miejscowej samorządności i „inne akty”.

„Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu nie rozważa obecnie przejęcia szkoły — nie pozwala na to ustawa o samorządzie lokalnym i akty prawne. Gimnazjum Tysiąclecia w rejonie solecznickim to szkoła państwowa, założona zgodnie z Ustawą o oświacie, która przewiduje tworzenie szkół państwowych w ramach realizacji obowiązku państwa, jakim jest zapewnienie możliwości zdobycia wykształcenia w języku państwowym na całym terytorium Litwy. W Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu nie uczy się w języku państwowym” — dowiaduje się „Kurier Wileński”.

Ministerstwo powołuje się też na malejącą liczbę uczniów.

„Siecią szkół w rejonie zarządza samorząd, opierając się na kryteriach ustalonych przez rząd. Wraz ze spadkiem liczby uczniów w rejonach maleje też liczba szkół — dotyczy to również szkół, w których językiem nauczania jest litewski. Pracownicy ministerstwa wielokrotnie spotykali się ze społecznością gimnazjum w Połukniu i samorządem, żeby wysłuchać wszystkich argumentów. Naszym

celem było pomóc znaleźć rozwiązanie, które spełni oczekiwania społeczności, zachowa jej zaufanie i zapewni dzieciom najlepsze możliwości w zakresie kształcenia” — przekazuje resort.

„SKORYGOWALIŚMY PRZEPISY”

Ministerstwo powołało się także na zmiany, które wprowadziło już 12 sierpnia.

„Ministerstwo zaproponowało też inne możliwe rozwiązanie. Skorygowaliśmy przepisy dotyczące sieci szkół — od 1 września w gimnazjach w rejonach wileńskim, solecznickim, trockim i święciańskim, prowadzonych w języku mniejszości narodowej, a także w gimnazjach z językiem litewskim, jeśli są jedynymi w danej okolicy, w klasach maturalnych od września będzie można zmniejszyć liczbę uczniów z 12 do 8, a liczba uczniów w szkole może być mniejsza niż 60. Decyzja w tej sprawie jednak pozostaje w gestii samorządu. Dzisiaj, 12 sierpnia, rząd zatwierdził zmiany w sieci szkół” — wyjaśnia nam ministerstwo.

„Podkreślamy, że decyzje dotyczące sieci szkół samorządowych podejmuje rada samorządu, zgodnie z Ustawą o oświacie, Ustawą o miejscowej samorządności oraz zatwierdzonymi przez rząd zasadami tworzenia sieci szkół” — przekazuje ministerstwo, tym samym przerzucając piłeczkę z powrotem do Samorządu Rejonu Trockiego.

W dalszym ciągu komentarza ministerstwo przypomniało, że ogólny plan reorganizacji szkoły musi być poddany dyskusji społecznej. Wedle wiedzy „Kuriera Wileńskiego”, nie były przedstawione konkretne kwoty, które samorząd zaoszczędzi, reorganizując Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu.

CZAS NA REAKCJĘ JUŻ MINĄŁ?

Reorganizacja szkoły stała się faktem tego lata. Była dyrektorka tego gimnazjum Renata Krasowska zaznaczała to, co pokazywał wcześniej raport EFHR — że litewskie szkoły (np. w Hanuszyszkach w tym samym

rejonie trockim) mogą zachować status nawet, jeśli mają mniejszą liczbę uczniów, a polskie, jak gimnazjum we wspomnianym Połukniu — nie.

Co dalej ze sprawą szkoły? Do początku roku szkolnego zostało mniej niż trzy tygodnie. Szkoła w Połukniu już nie ma samodzielnego statusu, dyrektorka została zwolniona. Jeśli Rada Samorządu Rejonu Trockiego ma podjąć decyzję w zgodzie ze zmianami w przepisach, które 12 sierpnia wprowadziło Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu — to posiedzenie rady jeszcze nie zostało ogłoszone, ale zwyczajowo odbywa się już we wrześniu, po letniej przerwie. Sprawa zatem pozostaje otwarta mimo zbliżającego się 1 września.

CO NA TO POLSKA DYPLOMACJA?

Polska dyplomacja podkreślała wcześniej przy okazji czerwcowej konferencji Forum Wileńskiego i Europejskiej Fundacji Praw Człowieka, że sprawa szkół „jest przede wszystkim wewnętrzną sprawą Republiki Litewskiej”, wyrażała zrozumienie dla „jak w każdy państwie, dość skomplikowanego systemu zarządzania oświatą”. Jednak przestrzegała też przed zbliżającym się kryzysem.

„I ja bym bardzo nie chciał, żeby coś podobnego zaczęło się nagle wydarzać w stosunkach polsko-litewskich (jak w stosunkach polsko-ukraińskich — przyp.red.). Pewnie niektórzy z was znają pojęcie najsłabszego ogniwa, »the weakest link«. My wiemy, jak wiele Polskę i Litwę łączy. Jak wiele mamy wspólnych wyzwań. Wiemy też, kto korzysta na tym, że my się spieramy, że coś się między nami psuje” — mówił w czerwcu Dariusz Wiśniewski, konsul generalny RP na Litwie.

„Ale obawiam się, że bez zaangażowania politycznego na wyższych szczeblach to może być bardzo trudne” — dodawał, choć wyrażał nadzieję, że uda się temu zapobiec.

Czy w obecnym momencie da się uniknąć niekontrolowanego pogorszenia relacji polsko-litewskich i kryzysu? Na danym etapie nie da się prognozować. ■

Ekspert: obrona powietrzna powinna być wielopoziomowa

Antoni Radczenko

Mindaugas Sinkevičius oświadczył, że Litwa powinna przeznaczać więcej środków na obronę powietrzną. Problem z obroną powietrzną dotyczy nie tylko Litwy, ponieważ ten sektor zawsze był bardzo kosztowny, sądzi w rozmowie z „KW” Egidijus Papečks.

Minister ochrony kraju Robertas Kaunas w ubiegłym tygodniu ostrzegł, że Rosja rozważa przeprowadzenie w regionie państw bałtyckich ataków na infrastrukturę krytyczną z wykorzystaniem ukraińskich dronów. Przywódcy państw wschodniej flanki NATO w ostatnim czasie publicznie ostrzegali, że posiadają informacje wywiadowcze wskazujące na przygotowania Rosji do przeprowadzenia prowokacji o charakterze kinetycznym na terytorium ich państw.

USPOKOIĆ SPOŁECZEŃSTWO

Od 18 czerwca litewskie wojsko wspiera Służbę Bezpieczeństwa Publicznego w ochronie terminalu LNG w Kłajpedzie, stacji rozdzielczej połączenia elektroenergetycznego LitPol Link z Polską w Olicie, stacji transformatorowej w rejonie olickim oraz Elektrowni Szczytowo-Pompejowej w Kroniach. 17 lipca Kaunas podpisał rozporządzenie przedłużające tę ochronę do 19 sierpnia. Wojsko ma zapewnić do 30 żołnierzy wyposażonych w środki transportu oraz statek lub kuter wraz z załogą.

Wypowiedź szefa resortu obrony skomentował premier. „Myślę, że warto uspokoić społeczeństwo i podkreślić, że nie ma potrzeby popadania w nadmierną histerię. Aparat państwowy działa, służby wywiadowcze działają, wojsko z pewnością nie jest na wakacjach. Wszystko traktujemy poważnie, ale bez paniki. Przygotowujemy się na różne możliwe scenariusze” — oświadczył Mindaugas Sinkevičius.

Szef rządu oświadczył, że Litwa powinna przeznaczać więcej środ-

W roku 2026 Litwa ma przeznaczyć 305 mln euro na obronę powietrzną

Fot. Marian Paluszkiewicz

ków na obronę powietrzną. „Wydaje mi się, że należy koncentrować się — i już się koncentrujemy — na różnego rodzaju środkach kinetycznych krótkiego i dalekiego zasięgu. Te działania są realizowane i mogą to powiedzieć z pełnym przekonaniem” — powiedział dziennikarzom polityk, który w środę odwiedził Centrum Monitorowania i Kontroli Przestrzeni Powietrznej Sił Powietrznych.

KOSZTOWNA TECHNIKA

Towarzyszący premierowi dowódca Litewskich Sił Powietrznych, pułkownik Antanas Matutis, podkreślił, że zapewnienie stuprocentowego monitoringu przestrzeni powietrznej nie jest możliwe. Dlatego, jego zdaniem, rozwiązania muszą być dostosowane do realnych możliwości finansowych i technicznych państwa. „Nie da się osiągnąć stuprocentowej obrony ani stuprocentowego monitoringu. To pierwsza kwestia. Po drugie, trzeba brać pod uwagę rzeczywiste możliwości kraju i jego budżet. Przy obecnym poziomie finansowania i możliwościach naszego państwa proponowano określone rozwiązania,

a większość z nich została zaakceptowana — poinformował wojskowy.

Obrona powietrzna, sądzi ekspert ds. wojskowości Egidijus Papečks, zawsze była kosztowna.

— Do obrony powietrznej potrzebna jest bardzo specjalistyczna i droga technika. Potrzebne są odpowiednie sensory, detektory, efekторы, odpowiednie przeszkolenie żołnierzy. To wszystko kosztuje. Przykładowo Rosja zawsze miała sporo systemów przeciwlotniczych. Miała je dlatego, że w NATO dużą część obrony powietrznej wykonuje awiacja. Awiacja jest jeszcze droższa niż naziemne systemy przeciwlotnicze. Dlatego żaden kraj na świecie, nawet najbogatszy i technologicznie zaawansowany, nie ma wystarczającej obrony powietrznej, która byłaby w stanie uchronić całe terytorium danego państwa — oświadczył ekspert w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

Ostatni rok wschodnia flanki NATO niejednokrotnie spotykała się z dronowym niebezpieczeństwem. We wrześniu 2025 r. miała miejsce najbardziej zmasowana prowokacja w historii regionu. 19 rosyjskich dronów wojskowych jednocześnie wleciało nad terytorium Polski.

9.>>

8.>>

W maju bieżącego roku nastąpiła seria rażących naruszeń z użyciem dronów w krajach bałtyckich. W tym również na Litwie. 24-26 lipca br. rumuńskie myśliwce F-16 zestrzeliły trzy rosyjskie drony typu Shahed.

— Teraz obrona powietrzna jest nazywana obroną powietrzną i przeciwrakietową. Są rakiety balistyczne, przed którymi bardzo ciężko się obronić. Dlatego obrona powietrzna powinna być wielopoziomowa. Obecnie Litwa formuje dywizję, w której będzie nie batalion obrony powietrznej, jak jest obecnie, tylko pułk — oświadczył ekspert.

Nie patrząc na koszty, zaznaczył rozmówca, Litwa powinna wzmocnić system obrony powietrznej.

— Mamy wojnę w Ukrainie. Wojna zawsze powoduje wzrost cen, ponieważ zwiększa się popyt na odpowiednie rozwiązania. Chociażby na systemy obrony powietrznej. Niestety, producenci nie są w stanie wyprodukować, w odpowiednim czasie odpowiedniej liczby systemów — oświadczył Papečkus.

WOJSKOWI I POLITYCY

Zdaniem rozmówcy, w wojsku zawsze było zrozumienie, że obrona powietrzna jest jednym z podstawowych filarów ochrony kraju.

— Jeśli spojrzymy na wojskowe dokumenty, nawet z lat 1992-93, czy na publikacje wojskowych w prasie specjalistycznej, to zobaczymy, że ciągle jest mowa o obronie powietrznej.

Nasz problem polega na tym, że przez długi okres nie finansowaliśmy w odpowiednim zakresie obrony. Oszczędzaliśmy kosztem własnego bezpieczeństwa. Są też zalety zaistniałej sytuacji: generalnie nie posiadamy starych systemów obrony powietrznej. Nie musimy inwestować w ich remont i modernizację. od razu możemy kupować najnowsze modele — podkreślił nieco ironicznie ekspert.

Budżet obronny Litwy na 2026 r. wynosi 4,79 mld euro, czyli 5,38 proc. PKB. Z tej kwoty: 1,7 mld euro przeznaczono na uzbrojenie i sprzęt wojskowy, 305 mln euro na obronę powietrzną, około 480 mln euro na rozwój narodowej dywizji, 50 mln euro na infrastrukturę dla niemieckiej brygady wojskowej oraz 240 mln euro na rozwój infrastruktury wojskowej.

Rozmówca naszego dziennika sądzi, że potrzeba większych wydatków na obronę powietrzną jest zrozumiała nie tylko dla wojskowych, ale również dla polityków.

— Trzeba być absolutnie ślepym i głuchym, aby nie widzieć zagrożenia. Wszystkie państwa NATO graniczące z Rosją, Białorusią lub Ukrainą zetknęły się z tym problemem. Nawet Turcja, do której dotarł morski dron. Sądzę, że jest zrozumienie. Zwłaszcza na Litwie, gdzie dostrzegam chęć wzmocnienia obrony — powiedział Egidijus Papečkus. ■

TVP
WILNO

Wszystko traktujemy poważnie, ale bez paniki — oświadczył Mindaugas Sinkevičius. Fot. Julius Kalinskas, ELTA

Łotwa poucza Hiszpanię. Dyplomatyczna wpadka?

Szef łotewskiego MSW napisał do swojego hiszpańskiego odpowiednika list z radami, jak bronić granic UE. Madryt odebrał go jako arogancki atak — tym bardziej bolesny, że setki hiszpańskich żołnierzy stacjonuje właśnie na Łotwie.

Minister spraw wewnętrznych Łotwy Janis Dombrava wystosował list do hiszpańskiego ministra Fernanda Grande-Marlaska Gomeza, w którym wielokrotnie stawiał swój kraj za wzór skutecznej ochrony granic. „Kiedy w ciągu jednej doby od 49 do 60 tys. osób przedostaje się na terytorium Unii Europejskiej, unijna polityka migracyjna ulega dyskredytacji” — argumentował Dombrava, powołując się na dane Frontexu.

Wynika z nich, że przez Hiszpanię w ciągu ostatnich pięciu lat do UE przedostało się kilkaset tysięcy nielegalnych migrantów, podczas gdy przez wschodnią granicę lądową — wielokrotnie mniej.

Madryt uznał ton listu za arogancki i atakujący. Na dyplomatyczną wpadkę zareagowały też władze w Rydze: premier Edgars Kulbergs i prezydent Edgars Rinkēvičs krytykowali ministra za to, że nie skonsultował zagranicznej korespondencji z MSZ i przypisał sobie prawo do reprezentowania stanowiska całego rządu.

Tymczasem katastrofa w Ceucie okazała się mniej katastrofalna. Rolki pokazywały masy migrantów dosłownie szturmujące eksklawę. Tymczasem zdecydowana większość później Ceutę opuściła, a na kontynent dostało się kilku w ramach ostrej procedury. To dowiedzieliśmy się m.in. dzięki dziennikarzom (np. CBS i „Gazety Wyborczej”), którzy pojechali na miejsce, zamiast polegać tylko na rolkach. Obraz, który się wyłania, jest smutny — najpewniej to akcja Maroka przeciwko Hiszpanii, która ma na celu eskalację konfliktu i możliwe w przyszłości przejęcie eksklawy Ceuty jako „zbyt drogiej” dla Hiszpanii.

Opr. A.K. na podst. PAP, mat.pras., infwł.

Skandal pedofilski na Litwie. Oskarżenia postawiono dwóm księżom

Do sądów w Wilnie trafiły sprawy dwóch katolickich księży oskarżonych o przestępstwa seksualne z udziałem dzieci. Jeden miał dopuszczać się czynów przez niemal 25 lat, a drugi był w posiadaniu materiałów pornograficznych.

PRZESTĘPSTWA POPEŁNIANE PONAD DWIE DEKADY

Prokuratura Okręgowa w Wilnie skierowała do Sądu Okręgowego akt oskarżenia przeciwko 56-letniemu T. Š., któremu zarzuca się przestępstwa seksualne wobec 11 nieletnich, popełniane — według aktu oskarżenia — od 2002 do 2025 r. Ofiary liczyły w chwili przestępstw od 12 do 18 lat. Do Sądu Rejonowego w Wilnie trafiła zaś sprawa 51-letniego R.P., oskarżonego o posiadanie pornografii dziecięcej. W tej sprawie prokuratura nie stwierdziła bezpośrednich ofiar.

Jak podał portal Delfi i jak wynika z systemu harmonogramu rozpraw Liteko, sprawy dotyczą odpowiednio Tadasa Švedavičiusa i Ryszarda Pieciuna.

„Za najpoważniejsze z zarzucanych przestępstw Kodeks karny przewiduje karę pozbawienia wolności do 15 lat” — powiedział dziennikarzom Justas Laucius, prokurator naczelny Prokuratury Okręgowej w Wilnie.

Wobec Švedavičiusa postawiono łącznie 34 zarzuty, w tym zgwałcenie małoletniego, zgwałcenie osoby nieletniej, molestowanie, nakłanianie do spożywania alkoholu oraz wykorzystywanie dzieci do celów pornograficznych. Większość czynów miała być popełniana w kościelnych miejscach zamieszkania, w sześciu różnych miejscach na terenie Litwy. Oskarżonemu ograniczono prawo do nieruchomości, odebrano paszport i zobowiązano go do nieopuszczania kraju.

STANOWISKO ARCHIDIECEZJI

Archidiecezja wileńska potwierdziła, że o możliwych przestępstwach dowiedziała się dopiero od prokuratury, gdy ta

Jak przekazał koordynator ds. ochrony nieletnich w archidiecezji wileńskiej, ks. Mykolas Sotničenka, jeden z oskarżonych przyznał się do winy

Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

wszczęła dochodzenie. Obaj duchowni zostali zawieszeni w pełnieniu posługi i wszczęto wobec nich postępowania kanoniczne. Decyzję o ostatecznym wydaleniu ze stanu kapłańskiego musi zatwierdzić Stolica Apostolska.

„Mogę z całą pewnością powiedzieć, że jeden z księży przyznał się do winy, okazał skruchę i współpracował ze śledczymi” — powiedział ksiądz Mykolas Sotničenka, koordynator ds. ochrony nieletnich w archidiecezji wileńskiej, nie ujawniając jednak, który to z oskarżonych.

Sotničenka przyznał, że przez ponad 20 lat Kościół nie otrzymał żadnych sygnałów o możliwym wykorzystywaniu dzieci.

OLEKAS PROPONUJE PRZEJRZENIE PRZEPISÓW

Sprawa wywołała reakcję polityczną. Przewodniczący Sejmu Juozas Olekas zapowiedział analizę przepisów dotyczących prze-

stępstw seksualnych wobec dzieci i zwrócił się do przewodniczącego Komitetu Prawa i Porządku Publicznego o pilny przegląd sytuacji prawnej. Poprosił też o spotkanie z prokuratorem generalną oraz z arcybiskupem Wilna Gintarą Grušasem.

Premier Mindaugas Sinkevičius opowiedział się za ujawnianiem tożsamości sprawców przestępstw seksualnych wobec dzieci i zapowiedział, że popierałby odpowiednie inicjatywy legislacyjne.

Jesienią Sejm ma zająć się m.in. kwestią publicznego rejestru skazanych za tego rodzaju przestępstwa. Projekt powołania takiego rejestru Sejm popierał już w 2024 r., jednak rząd wydał wobec niego negatywną opinię w marcu 2025 r.

Litewska Konferencja Biskupów informowała w lipcu, że pod koniec 2025 r. w diecezjach toczyły się kanoniczne dochodzenia w sprawie pięciu potencjalnych przypadków wykorzystywania seksualnego. ■

Opr. A.K. na podst. BNS

Cyberprzestępcy znaleźli nowy cel. Litwa na 62. miejscu na świecie

Nowe badanie ujawniło skalę zagrożenia. Cyberprzestępcy mają nowe metody — numer karty czy inne takiego typu dane to dla nich śmieci. Prawdziwe złoto, które próbują pozyskać to... dane z przeglądarki. Po co? Bo to klucz do wszystkiego, co wyjaśniają eksperci.

O plikach cookie, czyli tzw. „ciastkach” (bo to znaczy słowo „cookie” po angielsku), słyszał każdy — innymi słowy, to „notatki” o nas dla stron, kiedy weszliśmy, skąd jesteśmy, co zostawiamy za każdym razem korzystając z internetu. Te informacje stały się jednym z najcenniejszych celów cyberprzestępców.

Według badania firmy NordVPN w ciągu jednego roku w skradzionych bazach danych wykryto ponad 52,4 mld takich plików. Było ich aż 4,6 razy więcej niż łącznie haseł, plików oraz danych kart płatniczych.

Skradzione pliki cookie mogą pozwolić przestępcom ominąć standardowe logowanie. Wykorzystując takie pliki z naszej sesji przeglądania internetu, haker może podszyć się pod zalogowanego użytkownika bez poznania jego hasła. Taki atak określany jest jako przejęcie sesji. Jednym słowem — haker nie musi złamać naszego konta, żeby z niego korzystać.

„Obserwujemy zasadniczą zmianę w działaniach cyberprzestępców. Nie wystarcza im już kradzież hasła — teraz kradną cyfrowy klucz, który otwiera drzwi” — mówi Marijus Briedis, dyrektor ds. technologii w NordVPN.

GOOGLE, FACEBOOK I MICROSOFT NA CELOWNIKU

Z badania wynika, że cyberprzestępcy koncentrują się nie tylko na bankowości czy kontach służbowych. Często w przejętych danych pojawiają się serwisy wykorzystywane przez internautów każdego dnia. Najwięcej skradzionych plików cookie sesji dotyczyło Google — 11,78 mln. Kolejne miejsca zajęły Facebook z wynikiem 8,10 mln oraz Microsoft — 7,85 mln.

Dane dotyczące monitorowania przejętych sesji wskazują również na zainteresowanie platformami społecznościowymi i rozrywkowymi. Wśród wyciekłych informacji pojawiały się sesje serwisów Twitch, Netflix, YouTube, Reddit i Bing.

Oznacza to, że potencjalnym celem mogą być nie tylko konta pocztowe czy związane z pracą, ale również te wykorzystywane do oglądania treści, korzystania z sieci społecznościowych, przeglądania internetu i innych codziennych usług.

LITWA NA 62. MIEJSCU

Skala zjawiska ma charakter globalny. Według przedstawionych danych kradzież plików cookie odnotowano w ponad 250 krajach i terytoriach. Najwięcej skradzionych plików wykryto w Indiach — 4,68 mld. Na kolejnych miejscach znalazły się Brazylia — 2,83 mld, USA — 2,43 mld, Indonezja — 2,10 mld oraz Filipiny — 1,93 mld.

Inaczej wygląda zestawienie uwzględniające liczbę mieszkańców. Pod tym względem największą koncentrację skradzionych plików cookie odnotowano w Urugwaju, Peru i Chile.

Litwa zajmuje w globalnym zestawieniu 62. miejsce. W przeanalizowa-

nych danych wykryto około 76 mln skradzionych plików cookie pochodzących z kraju. Nie znaczy to, że możemy spać spokojnie. To wciąż sporo.

Marijus Briedis zaleca regularne wylogowywanie się z aktywnych sesji, czyszczenie plików cookie w przeglądarce oraz korzystanie z narzędzi do monitorowania sesji. Takie działania mają pomóc unieważnić skradzione dane sesyjne, zanim zostaną wykorzystane przez przestępców.

CZYM SĄ PLIKI COOKIE?

Pliki cookie, nazywane też „ciasteczkami”, jak wyjaśnialiśmy wcześniej — to niewielkie pliki tekstowe zapisywane przez strony internetowe na komputerze, telefonie lub tablecie użytkownika. Dzięki nim witryna może m.in. zapamiętać, że jesteśmy zalogowani, zachować wybrany język czy zawartość koszyka. To takie „notatki” dla przeglądarki o nas samych. To również dlatego każda strona nas pyta, czy zgadzamy się na „śledzenie” nas z pomocą „ciasteczek”.

Pliki cookie mogą również rejestrować informacje o aktywności w sieci, np. odwiedzanych stronach, kliknięciach czy wyszukiwanych treściach.

Opr. J.B. na podst. Nord Security

■ Pliki cookie stały się jednym z cennych celów cyberprzestępców Fot. Magnific.com

Dom Kultury Polskiej żegna lato: rozgrzewka przed trzecim zjazdem Wilniuków

Dom Kultury Polskiej w Wilnie pożegna lato wspólnie z Ewelina Saszenko oraz Katarzyną Zvonkuvienė. Są też przygotowania do trzeciej edycji Światowego Zjazdu Wilniuków — mówi dla „KW” Władysław Wojnicz.

Antoni Radczenko

BĘDĄ NIESPODZIANKI

— W przypadku terminu, to chcieliśmy przede wszystkim wybrać niedzielne popołudnie. Generalnie każdego roku tę imprezę organizujemy w podobnych terminach, który od lat cieszy się dużym zainteresowaniem Wilnian. Sądzę, że 16 sierpnia jest dobrym terminem, ponieważ bliżej 1 września ludzie są bardziej zajęci. Na „Muzycznym pożegnaniu lata” zaśpiewają dwie najbardziej znane Polki na litewskiej estradzie: Ewelina Saszenko oraz Katarzyna Zvonkuvienė. Mamy też kilka niespodzianek: odbędzie degustacja dań polskich, czyli będziemy promowali kuchnię polską. Będziemy też mieli wstawkę muzyczną. Tu chciałbym zachować tajemnicę, ale sądzą, że będzie bardzo pasowała do imprezy. Planowany czas imprezy to mniej więcej cztery godziny — oświadczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Władysław Wojnicz, kierownik działu komercyjnego DKP.

PRZYPOMINAĆ IDEĘ ZJAZDU

Organizatorem koncertu jest instytucja publiczna Światowy Zjazd Wilniuków, natomiast współorganizatorami Dom Kultury Polskiej w Wilnie oraz wileński oddział ZPL.

— Przy każdej okazji staramy się przypominać ideę zjazdu. Takie koncerty są formą rozgrzewki przed trzecim zjazdem, bo bardzo chcemy, aby impreza nie zanikła. Na pewno koncepcja trzeciego zjazdu ulegnie pewnej modyfikacji. Pierwszy zjazd był bardzo sentymentalny. Druga odsłona była takim powrotem młodszej generacji naszych rodaków, którzy powyjeżdżali poza granice Wileńszczyzny.

Trzeci zjazd byłby taką platformą spotkań, kontaktów i wymiany doświadczeń. Sądzymy, że sama idea powinna ewoluować i naszym zadaniem jest dążenie do jej realizacji — oświadczył Wojnicz, który jest prezesem instytucji publicznej.

POWRÓT DO PRZESZŁOŚCI

Światowy Zjazd Wilniuków to cykliczne wydarzenie integrujące dawnych i obecnych mieszkańców Wilna oraz Wileńszczyzny rozsiadanych po całym świecie. Pierwsza edycja odbyła się w roku 2009, kiedy Wilno było Europejską Stolicą Kultury. Druga odbyła się pięć lat później, której hasłem było „Łączy nas Wilno”. Na razie nie wiadomo, kiedy odbędzie trzeci zjazd Wilniuków.

— Trudno coś powiedzieć o konkretnych terminach. Musimy realnie patrzeć na możliwości dofinansowania tego typu imprezy. Potencjalni nasi partnerzy w Pol-

sce, którzy popierają inicjatywę, muszą zbudować odpowiedni mechanizm finansowy. Taka impreza wymaga długoterminowych przygotowań. Okres przygotowawczy musi trwać minimum rok, bo inaczej nie ma szans ściągnięcia naszych rodaków z dajmy na to ze Stanów lub Kanady. Jeśli się chce robić program bardziej ambitny, to wymaga to z dużym wyprzedzeniem rezerwacji przestrzeni oraz wykonawców — podkreśla nasz rozmówca.

Zdaniem Władysława Wojnicza sama idea zjazdu Wilniuków zdała egzamin.

— W przypadku pierwszej edycji to był mega emocjonalny wybuch. Dla osób, które wyjechały przed laty z Litwy, to był powrót do przeszłości. Poza tym wspólnie z Muzeum Emigracji w Gdyni zorganizowaliśmy wystawę „Co kryły walizki repatriantów?”, która miała w sobie duży ładunek emocjonalny — zaznacza rozmówca. ■

Mamy też kilka niespodzianek — mówi o zbliżającej się imprezie Władysław Wojnicz **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Język rosyjski i migracja. Analityk: Wybory samorządowe są swoistym poligonem

Antoni Radczenko

Niewykluczone, że polityka migracyjna oraz kwestie językowe staną się sztandarowymi tematami kampanii samorządowej i sejmowej – sądzi w rozmowie z „KW” Matas Baltrukevičius, analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej.

Samorząd miasta Wilna ogłosił, że w ramach realizacji Planu integracji mieszkańców pochodzenia zagranicznego rozszerza możliwości nauki języka litewskiego, a jednocześnie ogranicza użycie języka rosyjskiego w obszarach edukacji i obsługi mieszkańców.

KRYTYKA RUGINIENĖ

W samorządzie zrezygnowano z rosyjskojęzycznej wersji strony internetowej, język rosyjski został usunięty z systemu zarządzania kolejkami klientów, a wnioski i skargi składane po rosyjsku nie będą już przyjmowane. Według władz miasta mieszkańcy posługujący się językiem rosyjskim oraz innymi językami państw spoza UE będą w razie potrzeby informowani wyłącznie ustnie, zależnie od znajomości języków przez pracowników.

Politykę Wilna skrytykowała była premier i obecna minister ochrony socjalnej i pracy Inga Ruginienė. Jej zdaniem wymogów językowych nie należy stosować mechanicznie, bez uwzględniania sytuacji konkretnych osób – zwłaszcza ludzi starszych, którzy mieszkają na Litwie od dziesięcioleci, lecz nigdy nie nauczyli się języka litewskiego.

KWESTIA WYBORÓW

W przyszłym roku odbędą się wybory samorządowe.

— Jest czymś naturalnym, kiedy zostaje niedużo czasu do wyborów samorządowych, że każdy gest można traktować przez pryzmat kampanii wyborczej. Tu widzimy chęć

Mer Wilna Valdas Benkuskas dąży do ograniczenia języka rosyjskiego w przestrzeni publicznej Fot. Marian Paluszkiewicz

stworzenia odpowiedniego wizerunku. Jakiś czas temu mer Wilna miał konferencję prasową dotyczącą polityki migracyjnej. Było też zbieranie podpisów. To była próba zmiany narracji, bo to właśnie za rządów konserwatystów liczba migrantów na Litwie wzrosła. Mer swoimi działaniami próbował przerzucić odpowiedzialność na socjaldemokratów. Na zasadzie, że nie wgłębiajmy się kiedy wzrosła liczba migrantów, tylko jaka sytuacja jest teraz — zauważyła w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Matas Baltrukevičius, analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej.

Analitik sądzi, że nominacja Martynasa Katelnasa na ministra spraw wewnętrznych była odpowiedzią socjaldemokratów na zarzuty konserwatystów.

— To jest polityk, który dużo mówił o migracji. To jest jego jeden z podstawowych tematów, który porusza w swej agendzie politycznej. Oczywiście temat z językiem rosyjskim mógł zostać poruszony również wcześniej. Na przykład od razu po wybuchu pełnoskalowej wojny Rosji z Ukrainą. Teraz, kiedy do wyborów samorządowych zostaje niedużo czasu, Benkuskas próbuje

wysłać wyborcom konkretny sygnał: nie warto potakiwać tej grupie społecznej, która mieszka na Litwie i nie chce uczyć się języka litewskiego — mówi Baltrukevičius.

Rozmówca sądzi, że konserwatyści na wyborach samorządowych będą chcieli sprawdzić, na ile polityka migracyjna ma przełożenie na poglądy elektoratu. Później ta kwestia może stać się też tematem kampanii sejmowej.

— Valdas Benkuskas jest absolutnym faworytem wyborów samorządowych w Wilnie. Tym niemniej, nawet będąc absolutnym faworytem, zawsze przed wyborami starsz się zwrócić na siebie uwagę. Na tym zależy też kierownictwu partii. Laurynas Kasčiūnas na pewno chciałby, aby wizerunek partii był inny niż dotychczas. Sądzę, że migracja, czy kwestie językowe będą tymi tematami, na których konserwatyści będą próbowali oprzeć się w kampanii wyborczej do Sejmu. Wybory samorządowe są też swoistym poligonem do sprawdzenia, jak na jeden lub drugi temat reagują wyborcy — sądzi Matas Baltrukevičius. ■

Edward Kiejzik: Trans/Misje Balticum odpowiadają na niespokojne czasy

Nie kilka dni, lecz niemal cztery miesiące. Taką formułę przyjmie w tym roku Międzynarodowy Festiwal Trans/Misje Balticum. Organizatorzy odchodzą od dotychczasowego modelu na rzecz wydarzenia rozłożonego w czasie.

Honorata Adamowicz

Jak w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” podkreśla dyrektor Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie Edward Kiejzik, decyzja nie jest przypadkowa. To odpowiedź na zmieniającą się rzeczywistość, w której także kultura musi szukać nowych sposobów docierania do odbiorców.

— Żyjemy w niespokojnych, bardzo intensywnych czasach. Wszyscy są trochę zagubieni, dlatego również kultura reaguje na sytuację na świecie i w kraju. Bardzo zależało nam na zachowaniu festiwalu i jego realizacji, dlatego postanowiliśmy zmienić jego formułę. W tym roku będzie to festiwal długoetapowy — mówi Edward Kiejzik.

NA POCZĄTEK – WYSTAWA

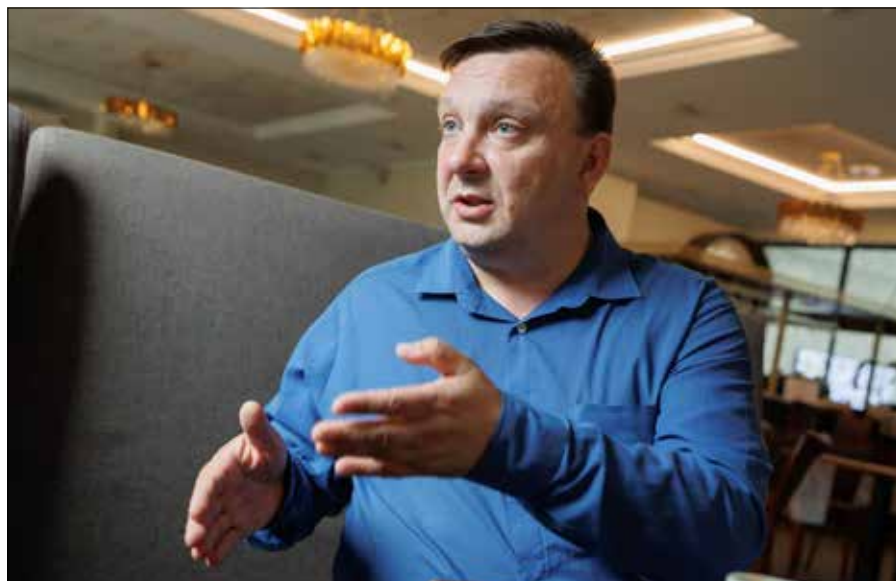
Jak wyjaśnia nasz rozmówca, zamiast skoncentrować wszystkie wydarzenia w jednym terminie, organizatorzy zdecydowali się rozłożyć program na kilka miesięcy.

Pierwszym wydarzeniem tegorocznych Trans/Misji Balticum będzie otwarcie 22 sierpnia wystawy malarstwa Wiktora Bilkisa w Galerii Foję w Trokach. To właśnie ona zainauguruje festiwal, który następnie będzie rozwijał się etapami — poprzez kolejne wydarzenia we wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu.

Choć formuła uległa zmianie, organizatorzy zapewniają, że nie zmieni się idea festiwalu — nadal będzie on miejscem spotkania różnych dziedzin sztuki i twórców z kilku krajów.

NIE TYLKO STOLICA

W tym roku wszystkie wydarzenia odbędą się na Litwie. Gospodarzem festiwalu pozostanie Wilno, ale program zostanie rozszerzony również

Rozmawiamy z partnerami z Ukrainy, ale wojna powoduje ogromny chaos. Dlatego program festiwalu jest cały czas uzupełniany — mówi Edward Kiejzik

na Troki oraz miejscowości rejonu wileńskiego, przede wszystkim Niemenczyn i Rudomino.

— To są miejsca, z którymi od lat współpracujemy. Mamy tam sprawdzonych partnerów i centra kultury, dzięki którym możemy docierać do publiczności także poza Wilnem — mówi Edward Kiejzik.

Organizatorzy chcą, aby festiwal nie był wydarzeniem zamkniętym wyłącznie w stolicy, lecz docierał również do mieszkańców innych miejscowości Wileńszczyzny.

MIEJSCE SPOTKANIA RÓŻNYCH DZIEDZIN SZTUKI

Choć Trans/Misje Balticum od lat kojarzą się przede wszystkim z teatrem, tegoroczny program będzie znacznie szerszy. Oprócz spektakli zaplanowano koncerty, pokazy filmowe oraz wystawy.

W drugiej połowie października odbędą się trzy pokazy przygotowane

wspólnie z Litewskim Centrum Filmowym. Organizatorzy liczą, że kino stanie się kolejnym ważnym elementem festiwalu.

— Chcemy, aby Trans/Misje Balticum były miejscem spotkania różnych dziedzin sztuki. Dlatego obok teatru pojawią się koncerty, wystawy i projekcje filmowe. Zależy nam, aby publiczność mogła uczestniczyć w różnorodnych wydarzeniach — podkreśla dyrektor.

WSPÓŁPRACA Z LUBLINEM

Jednym z zaplanowanych wydarzeń towarzyszących będzie wystawa „Polesie w fotografii Józefa Szymańczuka”, przygotowana przez Muzeum Narodowe w Lublinie. Ekspozycja zostanie pokazana w Galerii Foję w Trokach.

Jak zaznacza Edward Kiejzik, współpraca z lubelskimi instytucjami trwa od kilku lat i stale się rozwija.

15.>>

14.>>

— Z Muzeum Narodowym w Lublinie współpracujemy już od dawna. Graliśmy tam spektakl „Wileńska ulica”, organizowaliśmy konferencję i ta współpraca cały czas przynosi kolejne projekty. Teraz chcemy ją rozszerzyć także o Teatr im. Juliusza Osterwy. Mam nadzieję, że jeszcze w tym roku uda się zaprezentować w Wilnie spektakl tej sceny — mówi nam dyrektor Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie.

PROGRAM JEST TWORZONY NA BIEŻĄCO

Na ostateczny kształt programu wpływa również sytuacja za wschodnią granicą. Organizatorzy prowadzą rozmowy z Teatrem im. Marii Zankowickiej we Lwowie, jednak wojna sprawia, że nie wszystkie plany można dziś definitywnie potwierdzić.

— Rozmawiamy z partnerami z Ukrainy, ale wojna powoduje ogromny chaos. Dlatego program festiwalu jest cały czas uzupełniany. Nie wszystko da się dziś zaplanować z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem — przyznaje Edward Kiejzik.

Mimo tych trudności organizatorzy są przekonani, że festiwal zachowa swój międzynarodowy charakter.

— Możemy już zagwarantować, że odbędzie się ponad dwanaście wydarzeń. To będzie festiwal różnorodny, otwarty i pełen nowych propozycji — zapewnia nasz rozmówca.

NIETYPOWE ZAKOŃCZENIE

Na finał Trans/Misji Balticum organizatorzy przygotowali propozycję, która może zaskoczyć stałych bywalców festiwalu. Pod koniec roku w Domu Kultury Polskiej w Wilnie planowany jest koncert zespołu disco polo Skaner.

Edward Kiejzik nie ukrywa, że będzie to świadome wyjście poza tradycyjnie rozumiany repertuar teatralny.

— To propozycja skierowana do osób, które na co dzień nie odwiedzają teatru. Chcemy pokazać, że teatr może być miejscem bardzo różnych wydarzeń. Jeżeli dzięki koncertowi ktoś po raz pierwszy przekroczy próg naszej instytucji, być może następnym razem przyjdzie już na spektakl. Na tym również nam zależy — podsumowuje dyrektor Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie.

***

Dokładny program VIII Międzynarodowego Festiwalu „Trans/Misje Balticum 2026” podamy już w końcu sierpnia. Organizatorem festiwalu niezmiennie są Polski Teatr „Studio” w Wilnie oraz Galeria Sztuki FOJĘ w Trokach. Współorganizatorem: Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie im. Jana Olszewskiego”.

Festiwal dofinansowano z dotacji z Kancelarii Senatu w ramach konkursu: „Senat-Polonia 2026”.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Choć festiwal kojarzy się przede wszystkim z teatrem, tegoroczny program będzie znacznie szerszy. Oprócz spektakli zaplanowano koncerty, pokazy filmowe oraz wystawy

Masa ciała wpływa na rekrutację

Ponad 80 proc. rekruterów przy identycznych kwalifikacjach częściej wybiera szczupłych kandydatów niż osoby z nadmierną masą ciała — wynika z badań dr Martyny Krogulec-Łęskiej z Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Zdaniem badaczki sylwetka pozostaje jednym z najbardziej bezwzględnych kryteriów oceny na rynku pracy.

W eksperymentach uczestnikom przedstawiono profile kandydatów o takich samych kompetencjach i doświadczeniu, różniących się jedynie sylwetką. Szczupłą kobietę na stanowisko menedżerskie wybrało 82,1 proc. respondentów, a szczupłego mężczyznę — 80,6 proc. Podobne preferencje pojawiły się także w przypadku zawodu lekarza.

„Badania pokazują, że atrakcyjny wygląd może ułatwiać karierę zawodową, choć oczywiście nie zastępuje kompetencji” — powiedziała dr Martyna Krogulec-Łęska.

Badaczka wskazuje, że za takimi decyzjami stoją m.in. efekt aureoli, polegający na przypisywaniu atrakcyjnym osobom wyższych kompetencji, oraz efekt Golema, który sprzyja negatywnym ocenom osób z nadmierną masą ciała.

Krajowe obserwacje potwierdzają również analizy międzynarodowe. Przywołane przez socjolożkę badania z Meksyku pokazują, że kandydatki z otyłością otrzymywały odpowiedź od pracodawców w 21,3 proc. przypadków, podczas gdy kobiety z prawidłową masą ciała — w 29,1 proc. Oznaczało to konieczność wysłania o 37 proc. większej liczby aplikacji, by uzyskać taką samą liczbę zaproszeń na rozmowy kwalifikacyjne.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że nadmierna masa ciała dotyczy 57,1 proc. dorosłych Polaków. Zdaniem badaczki szczupła sylwetka coraz częściej jest postrzegana nie tylko jako cecha wyglądu, ale również jako wskaźnik statusu społecznego, co może przekładać się na ocenę kandydatów na rynku pracy.

Opr. J.B. na podst. PAP

Problem z odpadami narasta. Wilno ma przygotować plan dla trzech regionów

W związku z kryzysem śmieciowym w regionie wileńskim Wilno ma opracować zaktualizowany, długoterminowy plan podziału odpadów z regionów Wilna, Uciany i Olity. Władze stolicy kwestionują jednak część informacji przekazanych przez Ministerstwo Środowiska.

MINISTERSTWO OCZEKUJE ZAKTUALIZOWANEGO PLANU

W związku z sytuacją w regionie wileńskim Centrum Operacji Sytuacji Nadzwyczajnych w Wilnie (ESOC) ma opracować zaktualizowany długoterminowy plan dotyczący podziału odpadów z regionów Wilna, Uciany i Olity. Według resortu środowiska dokument powinien powstać w tym tygodniu.

Wiceminister środowiska Giedrė Ričkutė wyraziła nadzieję, że Wileńska Elektrociepłownia Kogeneracyjna (VKJ) znajdzie możliwości wykorzystania oraz zwiększenia swojej mocy spalania odpadów.

„Kryzys odpadowy w Wilnie nie może być rozwiązywany kosztem innych regionów. Chociaż organizacja systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest samodzielną funkcją samorządów, to jednak decyzje podejmowane przez wszystkie zaangażowane organizacje muszą być wyważone i wzajemnie skoordynowane” — stwierdziła Giedrė Ričkutė.

Samorząd Wilna twierdzi jednak, że informacje o obowiązku przygotowania w najbliższych dniach zaktualizowanego, długoterminowego planu podziału odpadów z trzech regionów nie są prawdziwe.

„Centrum Operacji Sytuacji Nadzwyczajnych w Wilnie musi z miesięcznym wyprzedzeniem zaplanować ilości odpadów przeznaczonych do spalania w regionie wileńskim w taki sposób, aby pozostało miejsce w kolejce na spalanie odpadów z pozostałych dwóch regionów. Podsta-

Kryzys śmieciowy w regionie wileńskim wpływa również na sytuację w innych regionach Litwy **Fot. Marian Paluszkiwicz**

wowym warunkiem funkcjonowania planu jest to, aby Wileńska Elektrociepłownia Kogeneracyjna dokładnie określiła możliwe długoterminowe ilości odpadów przeznaczonych do spalania” — czytamy w komunikacie samorządu.

OLITA OSTRZEGA PRZED PROBLEMEM

W poniedziałkowym spotkaniu dotyczącym kryzysu uczestniczyli m.in. przedstawiciele Stowarzyszenia Regionalnych Centrów Gospodarki Odpadów Litwy, Ministerstwa Finansów, VKJ i samorządu wileńskiego. Zorganizowano je po skargach, według których VKJ nie przyjmuje już odpadów do spalania.

Mer Druskienik Ričardas Malinauskas ostrzegł przed zagrożeniem w regionie olickim. Kwestia ogłoszenia stanu wyjątkowego w samorządzie ma zostać rozpatrzona pod koniec sierpnia, gdy ilość zgromadzonych odpadów zbliży się do 3 tys. ton.

Od początku sierpnia VKJ nie przyjmuje do spalania posortowanych odpadów z Olity, ponieważ w pierwszej kolejności ma przyjmować odpady z Wilna. Dyrektor

Centrum Gospodarki Odpadami w Olicie Aurimas Uldukis informował, że bez przekraczania norm emisji zanieczyszczeń odpady mogą być gromadzone na terenie firmy jeszcze przez około miesiąc.

VKJ SPALA TYLKO ODPADY Z REGIONU WILEŃSKIEGO

Przedstawicielka VKJ Rima Aukštuolytė potwierdziła, że elektrownia spala obecnie wyłącznie odpady z regionu wileńskiego. Zakład spala do 450 ton dziennie.

Szef VKJ Mantas Burokas pod koniec lipca wskazywał, że maksymalną wydajność elektrowni można zwiększyć o ok. 33-43 proc. — z 420 do 600 ton odpadów dziennie. Tymczasem w regionie wileńskim powstaje ok. 700 ton odpadów dziennie. Burokas podkreślał, że samo spalanie nie rozwiąże kryzysu.

Kryzys śmieciowy w regionie wileńskim jest związany z zeszłorocznym pożarem w wileńskiej sortowni odpadów. Jej działalność do tej pory nie została przywrócona. Do pogorszenia sytuacji przyczyniło się również zmniejszenie przez VKJ skali spalania odpadów.

Opr. J.B. na podst. BNS

Polska przygoda pełna zabawy – „Młodzi Odkrywczy” na wakacjach

Przez cztery tygodnie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie rozbrzmiewała polska mowa, śmiech i tupot nóg dzieciaków – uczestników kolejnych turnusów półkolonii „Młodzi Odkrywczy”.

Nie było tu tradycyjnych lekcji języka polskiego z podręcznikiem w rękę, niemniej jednak dzieci doskonaliły znajomość języka ojczystego w gronie rówieśników podczas wycieczek i zajęć tematycznych, a przede wszystkim wesołej zabawy. Każdy dzień półkolonii miał własny temat, a zatem – kolejny zestaw pojęć do powtórzenia lub opanowania.

ANGAŻUJĄCE ZAJĘCIA

Odkrywano super moce zwierząt, a potem zastanawiano się nad własnymi silnymi stronami i próbowano je nazwać. Uczono się tańczyć krakowiaka i polkę, poznając przy tym nazwy polskich regionów i stroje ludowe. Przeistaczano w rycerzy i damy i używano wyrazów związanych ze średnio-wieczem i historią, a innym razem – słownictwa starszych członków rodziny. Poznawano banknoty, lepiono pierogi, przy okazji ćwicząc nazwy składników i czynności kuchennych. Nie zabrakło również tematu polskich sportowców, a także oglądania polskich animacji na dużym ekranie. Dzieci chętnie sięgały również po polskie książki, grały w gry planszowe zapoznające z ortografią i historią Polski.

WYJĄTKOWE WYCIECZKI, NA KTÓRE WSZYSCY CZEKALI

Najwięcej emocji wzbudziły jak zwykle – wycieczki. Nawet jeśli ktoś już był wcześniej w Trokach – wyjazd z przyjaciółmi do zamku na wyspie na jeziorze Galwe, rejs statkiem, poznawanie historii i tradycji karaimskich – to była wyjątkowa wyprawa. Podobnie jak wycieczka edukacyjna do Parku Sów lub wizyta w kowieńskim zoo

i obserwowanie z bliska zwierząt i ptaków. Równie interesujące dla wycieczkowiczów okazały się odwiedziny w Domu Historii w Wilnie, gdzie poznali losy Ajnów północnej Japonii, odkrytych przez Bronisława Piłsudskiego. Niektórych zafascynowały eksperymenty w nowej kowieńskiej placówce naukowej – „Wyspie Nauki”, innych – zwiedzanie ekspozycji w Muzeum Pieniądza.

„ZASTRZYK POLSKOŚCI”

Seweryna Kardis, kierowniczka projektów w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, podsumowała działania instytucji: „Cieszymy się bardzo z możliwości zaoferowania tak dużej liczbie dzieci wartościowego wypoczynku w polskim środowisku. Program półkolonii był niezwykle bogaty oraz różnorodny i można twierdzić, że każde dziec-

ko znalazło tu coś dla siebie, coś odpowiadającego jego zainteresowaniom. Spędzali tu wspólnie czas uczniowie z różnych polskich placówek oświatowych, którzy wcześniej się nie znali. Mieli tu okazję nawiązać nowe przyjaźnie, porozumiewać się ze sobą swobodnie po polsku, co dla niektórych może być dość rzadką okazją poza domem i szkołą. Dzięki starannie dobranym zajęciom można powiedzieć, że uczestnicy półkolonii otrzymali tu »zastrzyk polskości«, a niektórzy nawet złapali bakcyła i odkryli nowe pasje związane z polską kulturą lub historią”.

***

Wypoczynek polskich dzieci z Wilna i Wileńszczyzny został dofinansowany przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego ze środków budżetu państwa oraz Samorząd miasta Wilna.

Inf. i fot. Seweryna Kardis

Każdy dzień półkolonii miał własny temat, a zatem – kolejny zestaw pojęć do powtórzenia lub opanowania

Niewiadoma-Phinney i Swoboda: sukcesy z lekkim niedosytem

Pierwsza dekada sierpnia w polskim sporcie zakończyła się spektakularnymi osiągnięciami, choć Katarzyna Niewiadoma-Phinney i Ewa Swoboda mogą mówić o lekkim niedosycie.

Piotr Wyszomirski

EKSCYTUJĄCY WYŚCIG TOUR DE FRANCE FEMMES

W zakończonym w niedzielę Tour de France Femmes, najbardziej prestiżowym wyścigu kolarskim kobiet, wielki sukces osiągnęła najlepsza polska kolarzka szosowa Katarzyna Niewiadoma-Phinney. Polska zawodniczka przegrała po ekscytującej i niewolnej od kontrowersji walce tylko z Holenderką Demi Voltering. Tegoroczne zawody rozegrały się na trzech ostatnich etapach.

Reprezentująca niemiecką grupę zawodową Canyon-SRAM Niewiadoma-Phinney wygrała siódmy etap i objęła prowadzenie w tourze, wyprzedzając swą największą rywalkę w klasyfikacji generalnej o 15 sek. Na następnym etapie Holenderka zrewanżowała się i jako pierwsza minęła końcową linię, a jej przewaga w „generalce” przed ostatnim etapem wynosiła zaledwie 8 sekund. Po tym etapie zarzucono ekipie Holenderki niesportowe zachowanie poprzez celowe zablokowanie Polki przy barierkach przez francuską zawodniczkę Celię Gery podczas podjazdu w decydującym momencie wyścigu. Na nic zdały się protesty, o ostatecznym wyniku miał zdecydować dziewiąty, finałowy etap. Na nim klasę pokazała Vollering, wygrywając etap i cały wyścig z ostateczną przewagą w klasyfikacji generalnej 1'18" nad Katarzyną Niewiadomą-Phinney.

Bardzo dobre, siódme miejsce zajęła Dominika Włodarczyk (UAE Team ADQ), pozostałe Polki uplasowały się na dalszych pozycjach: Karolina Perekitko zajęła 39. miejsce, Malwina Mul była 54. a Agnieszka Skalniak-Sójka 55. Do zawodów zgłoszono 207 kolarzek, wyścig ukończyło 116.

Katarzyna Niewiadoma-Phinney i Ewa Swoboda Fot. G.Garitan, CC BY-SA 4.0; fot. Erik van Leeuwen, GFDL; fotokolaż Apolinary Klonowski

ZABRAKŁO LITWY

W tym roku na liście startowej zabrakło zawodniczek litewskich, co jest efektem ogólnie niższego poziomu kolarstwa szosowego na Litwie. Warto jednak pamiętać o wielkich tradycjach w tym sporcie: Edita Pučinskaitė była czterokrotną medalistką mistrzostw świata i mistrzynią z roku 1999, a Rasa Polikevičiūtė, także z czterema medalami, wygrała kobiecy czempionat w 2001 r.

ZAWSZE NA PODIUM Z NAJWIĘKSZĄ RYWALKĄ

Rozgrywany w tym roku po raz piąty Tour de France Femmes jest odpowiednikiem męskiego Tour de France. Przez wiele lat szukano formatu wyścigu, który prestiżem mógłby dorównać legendarnej Wielkiej Pętli (w tym roku rozgrywanej po raz 113.). Wydaje się, że format, który obowiązuje od pięciu lat, już się utrzyma, być może

zwiększy się liczba etapów (teraz jest 9, u mężczyzn 21). Na pewno jednak, jak dotychczas, tour kobiecy jest pojedynkiem dwóch wielkich kolarzek: Polki i Holenderki, które jako jedyne od początku stają na końcowym podium: Niewiadoma-Phinney wygrała w 2024, trzy razy była trzecia i teraz druga; Vollering wygrała także w 2023 i trzykrotnie była druga.

„Mieć taką przeciwniczkę jak Demi to coś niepowtarzalnego. To ona mnie motywuje, aby być silniejszą. Wiem, że tour jest skończony, ale czuję, że chcę już zaprosić mojego trenera i porozmawiać o tym, co musimy zmienić albo nad czym musimy popracować” — z uśmiechem powiedziała do kamery na mecie finałowego etapu polska kolarzka. Piękna wypowiedź, w której jest wszystko: uznanie dla rywalki, skromność i chęć podjęcia dalszej walki. Powinniśmy mieć jeszcze wiele pociechy ze startów naszej kolarzki.

19.>>

18.>>

O RÓWNOŚCI W SPORCIE

Przy okazji Tour de France warto zasygnalizować temat wynagrodzeń w sportach zawodowych kobiet i mężczyzn. Demi Vollering uzyskała za zwycięstwo 50 tys. euro (Polka 25 tys.), a Słoweńiec Tadej Pogacar, zwycięzca męskiego wyścigu w tym roku, 500 tys. euro + sporo bonusów. To zaskakujące rozbieżności, szczególnie gdy weźmiemy pod uwagę tendencje równościowe w tym względzie. Przykładowo w tenisie zawodniczki i zawodnicy otrzymują te same wynagrodzenia! Ktoś może podnieść argument długości wyścigu: panowie jadą 21 etapów, panie 9, ale przecież w turniejach tenisowego Wielkiego Szlema panowie grają do trzech wygranych setów a panie do dwóch. Czy kolarzki rozpoczną kampanię równościową podobną do tej, jaką z sukcesem zakończyły tenisistki?

POLSKA I LITWA NA EUROPEJSKIM CZEMPIONACIE

W poniedziałek w angielskim Birmingham rozpoczęły się 20. Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce z udziałem reprezentacji Polski i Litwy.

Polska ekipa liczy 74 osoby (41 kobiet i 33 mężczyzn) – tylko w Rzymie w 2024 r. było więcej (96). Odmłodzona, polska reprezentacja liczy na lepszy wynik niż właśnie w Rzymie, gdzie biało-czerwone i białoczerwoni sięgnęli zaledwie po sześć krążków (po 2 złote, srebrne i brązowe). Zaledwie, bo gdy porównamy to z zawodami z 2022 r. w Monachium (14 medali, 3-6-5) czy Berlinem z 2018 r. (7-4-1) wygląda to blade i nieprzypadkowo mówi się coraz głośniejszym głosem o pogłębiającym się kryzysie polskiej królowej sportu, jak określa się lekkoatletykę. Czy liczna, ale bardzo odmłodzona ekipa przełamie kryzys?

Eksperci oceniają szanse medalowe polskiej ekipy na 6-8 medali. Największe mają panie: sprinterka Ewa Swoboda, płotkarka Pia Skrzyszowska i mistrzyni Europy z Rzymu na 400 m Natalia Bukowiecka. Po cichu mówi się o medalowych aspiracjach Anity Włodarczyk, ale na razie nadzieje ostudził jej występ w kwalifikacjach. Trzykrotna mi-

W tym roku na liście startowej zabrakło zawodniczek litewskich, co jest efektem ogólnie niższego poziomu kolarstwa szosowego na Litwie. Warto jednak pamiętać o wielkich tradycjach w tym sporcie: Edita Pučinskaitė była czterokrotną medalistką mistrzostw świata i mistrzynią z roku 1999, a Rasa Polikevičiūtė, także z czterema medalami, wygrała kobiecy czempionat w 2001 r.

strzyni olimpijska wprawdzie dostała się do 12-osobowego finału, ale z 11. miejsca i ze słabym rezultatem 68,70, co nawet przy najlepszym jej tegorocznym rzucie (75,01 16 lipca w Madrycie) wygląda niepokojąco. Wśród panów najwięcej szans daje się Pawłowi Fajdkowi, pięciokrotnemu mistrzowi świata w rzucie młotem, który wraca do formy (dość szczęśliwie, ale wszedł do finału) i płotkarzom na 110 m: Jakubowi Szymańskiemu i rutynowanemu Damianowi Czykierowi. Może jeszcze któraś ze sztafet, może sprinter Damian Kopeć. Oczywiście, jak zwykle, liczymy na to, co najpiękniejsze w sporcie, czyli niespodzianki.

Reprezentacja Litwy liczy 19 osób (9 mężczyzn i 10 kobiet). Największe szanse na powiększenie dotychczasowego dorobku medalowego (11 krążków, 3-3-5) mają przede wszystkim dyskobole z rekordzistą świata Mykołasem Alekną (75,56) na czele, który wygrał wtorkowe eliminacje (67,74) i będzie faworytem czwartkowego finału, w którym będą mu towarzyszyć rodacy: rutynowany Andrius Gudžius (62,54 i 9. miejsce w kwalifikacjach) oraz brat Martynas (10., 62,29).

Jak na razie litewscy lekkoatleci nie zachwycają: Dovilė Kilty (20. miejsce w kwalifikacjach, 13,56) i Diana Zaiganova (27., 12,67) nie weszły do finału w trójskoku, a Simas Bertasius wprawdzie zajął dopiero 17. miejsce w finale na 5 tys. m (13:36:22), ale przez kilka okrążeń prowadził stawkę, dzięki czemu zaistniał w relacji komentatorów telewizyjnych.

MEDALOWE OTWARCIE SWOBODY I LEKKIE NIEDOSYTY

Już w pierwszym dniu reprezentacja Polski powiększyła swój dorobek medalowy na mistrzostwach Europy w lekkoatletyce (dotychczas: 186 krążków, 59-60-67, szóste miejsce w klasyfikacji wszech czasów). 29-letnia Ewa Swoboda powtórzyła sukces z poprzednich mistrzostw kontynentu w Rzymie i zdobyła srebrny medal z czasem 11:04, ulegając tylko Brytyjce Amy Hunt (11:00). Polka wyszła najszybciej z bloków i do ok. 80. metra prowadziła, ale na ostatnich metrach wyprzedziła ją reprezentantka gospodarzy.

To oczywiście wielki sukces, ale nie tylko zawodniczka, ale i kibice odczuwają lekki niedosyt, podobnie jak w przypadku drugiej lokaty Katarzyny Niewiadomej-Phinney w Tour de France. W przypadku sprinterki możemy mówić o większym niedosycie, bo to przecież najszybsza Europejka na Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu, a sprinterki europejskie przegrywają z reprezentantkami wielu krajów pozaeuropejskich, więc liczone, że najszybsza Polka przypieczętuje swój status mistrzostwem kontynentu. W wyścigu dookoła Francji startują wszystkie najlepsze zawodniczki na świecie i drugie miejsce to bezdyskusyjny sukces, ale przecież było tak blisko zwycięstwa! Gratulujemy wspaniałym polskim sportsmenkom i życzymy pokonania niedosytu w następnych startach.

ODRODZENIE IGI ŚWIĄTEK?

W nocy z niedzieli na poniedziałek najlepsza polska tenisistka wygrała ćwierćfinałowy pojedynek prestiżowego turnieju w Toronto, zaliczanego do ekskluzywnej grupy „tysięczników” (najważniejsze turnieje po Wielkim Szlemie). Polka, rozstawiona w tym turnieju z numer 7., zagrała świetny mecz i gładko pokonała Rosjankę Dianę Szajder (15) 6:2, 6:1. To dopiero drugi półfinał Raszynianki w tym roku i, co ciekawe, ponownie zagra w nim z Eleną Switoliną (9) z Ukrainy, ale forma daje nadzieję na trwałe odrodzenie i zwycięstwo z zawsze niewygodną, rutynowaną zawodniczką. Mecz zostanie rozegrany w środę o 22 czasu litewskiego. ■

Kamień, który pamięta bogów i krzyż. Najstarsze skalne miasto w Gruzji

Droga do Uplisciche nie zapowiada spotkania z miastem. Raczej z ciszą. Wysoki, poszarpany brzeg rzeki Kura wygląda jak naturalna ściana obronna, a wiatr niesie zapach rozgrzanego kamienia. Dopiero gdy podejdziesz się bliżej, skała zaczyna zdradzać swoje tajemnice — wejścia, nisze, schody prowadzące donikąd i tunele, którymi przez stulecia płynęło ludzkie życie.

Uplisciche leży około dziesięciu kilometrów od Gori, w samym sercu dawnej Kartlii, znanej antycznym autorom jako Iberia. To jedno z najstarszych skalnych miast świata — miejsce, gdzie historii nie zapisano na pergaminie, lecz została wyryta dłutem w piaskowcu.

WIĘCEJ NIŻ TWIERDZA

Pierwsze ślady osadnictwa sięgają co najmniej V wieku p.n.e., choć archeolodzy podejrzewają, że ludzie pojawili się tu znacznie wcześniej. Miasto powstawało bez planu urbanistycznego, za to z doskonałym wyczuciem terenu. Stromy brzeg rzeki czynił je niemal nie do zdobycia. W skałach wykuto sale zgromadzeń, magazyny, świątynie, piwnice na wino, a także rozbudowany system komunikacyjny — wąskie uliczki, schody i przejścia, którymi można było przemieszczać się niemal niezauważenie.

Uplisciche było czymś więcej niż twierdzą. Przez wieki pełniło funkcję politycznego i religijnego centrum regionu. W czasach pogańskich miasto było jednym z najważniejszych ośrodków kultu. Kamień nosił ślady ofiar składanych dawnym bóstwom, a rytuały splotyły się z codziennością mieszkańców. Ten świat zaczął się jednak kruszyć na początku IV w., gdy Gruzja przyjęła chrześcijaństwo. Nowa wiara przyniosła nowe centra duchowe — najpierw Mcchete, później Tbilisi. Uplisciche stopniowo traciło znaczenie, choć nigdy nie zniknęło całkowicie z mapy historii. Jeszcze w VIII i IX w., podczas najazdów muzułmańskich, skalne miasto pełniło rolę głównej fortecy i tymczasowej sie-

Uplisciche leży ok. 10 km od Gori, w samym sercu dawnej Kartlii, znanej antycznym autorom jako Iberia

Uplisciche nie jest ruiną w klasycznym sensie. To raczej palimpsest — miejsce, gdzie każda epoka zostawiła swój ślad, nie zacierając do końca poprzedniego.

Kamień pamięta tu więcej niż kroniki.

dziuby dworu królewskiego. Przetrwało kolejne burze dziejowe, aż do XIV w., gdy najazdy mongolskie przyniosły ostateczny cios. Zniszczone, wyludnione, zaczęło zapadać się w ciszę. Później służyło już tylko jako schronienie w czasach wojen — jakby kamień raz nauczony chronić ludzi, nie potrafił odmówić tej roli.

„PAŃSKA TWIERDZA”

Najbardziej wymownym znakiem przemiany Uplisciche jest cerkiew wzniesiona na szczycie kompleksu, nazywana czę-

sto „Pańską Twierdzą”. To jedyny w pełni zachowany budynek naziemny w całym skalnym mieście. Surowa, skromna, stoi dokładnie tam, gdzie wcześniej dominowały pogańskie miejsca kultu. Jej obecność nie jest przypadkowa — to symbol zwycięstwa nowej wiary, ale też ciągłości historii, w której stare i nowe przenikają się bez gwałtownego zerwania. Dziś cerkiew góruje nad labiryntem wykutych w skałę przestrzeni, jak milczący świadek przemijania. Z jej szczytu widać całą dolinę rzeki, szlaki, którymi przez stulecia nadciągali kupcy, wojownicy i pielgrzymi. Widać też kruchość miasta — ślady trzęsienia ziemi z 1920 r., które zniszczyło wiele nietrwałych fragmentów skalnej zabudowy. Świątynia została wzniesiona w średniowieczu, już po chrystianizacji Gruzji, dokładnie w miejscu, które wcześniej należało do pogańskiego sacrum.

20.>>

Nie był to przypadek ani pragmatyczny wybór przestrzeni. To był gest — teologiczny, polityczny i symboliczny zarazem. Chrześcijaństwo nie zeszło w głąb skał, nie ukryło się w dawnych komorach ofiarnych, przeciwnie — stanęło najwyżej nad wszystkim, co było wcześniej.

Architektonicznie cerkiew jest surowa, niemal ascetyczna. Pozbawiona dekoracji, nie konkuruje z monumentalnością skalnego miasta. Jej siła tkwi w prostocie i położeniu. Kamienne mury zdają się wyrastać bezpośrednio z podłoża, jakby były naturalnym przedłużeniem skały. W tym sensie cerkiew nie zaprzecza przeszłości Uplisciche, lecz ją porządkuje — nadaje jej nową oś, nowy punkt odniesienia. Z jej progu rozciąga się widok na dolinę rzeki Kury, na dawne szlaki handlowe i wojenne trakty, którymi przez stulecia przychodzili tu ludzie. Kapłani, wojownicy, uciekinierzy. Można odnieść wrażenie, że świątynia została postawiona nie tylko dla mieszkańców miasta, lecz także dla tych, którzy patrzyli na Uplisciche z dołu — jak znak widoczny z daleka, mówiący: „tu obowiązuje już inny porządek”.

MIEJSCE, KTÓRE PRZETRWAŁO WŁASNĄ NIEPOTRZEBNOŚĆ

Cerkiew bywa nazywana „Pańską Twierdzą” i nie jest to określenie przypadkowe. W czasie, gdy skalne miasto traciło swoje znaczenie polityczne i militarne, świątynia przejęła rolę ostatniego bastionu. Nie broniła już murów ani władzy królewskiej, lecz nowej tożsamości duchowej kraju. W epoce najazdów, wojen i migracji była punktem odniesienia, znakiem trwania mimo rozpadu dawnego świata. Dziś wewnątrz cerkwi jest skromne, niemal puste. Brak tu przepychu znanego z późniejszych gruzińskich świątyń. Cisza wypełnia przestrzeń skuteczniejsza niż freski. To cisza miejsca, które przetrwało własną niepotrzebność. Miasto umarło, skały opustoszały, ale cerkiew pozostała — jak-

W skałach wykuto sale zgromadzeń, magazyny, świątynie, piwnice na wino, a także rozbudowany system komunikacyjny

by miała przypominać, że historia nie zawsze kończy się ruiną. Czasem kończy się zmianą sensu.

W Uplisciche chrześcijaństwo nie zniszczyło pogańskiej przeszłości — ono ją przykryło, unieruchomiło, zamknęło pod sobą niczym warstwy geologiczne. Skała wciąż pamięta dawne rytuały, ale to krzyż wyznacza dziś najwyższy punkt miasta. I być może właśnie dlatego to miejsce porusza tak mocno: bo nigdzie indziej przełom religijny nie został zapisany tak wyraźnie w krajobrazie.

Uplisciche nie jest ruiną w klasycznym sensie. To raczej palimpsest — miejsce, gdzie każda epoka

zostawiła swój ślad, nie zacierając do końca poprzedniego. Kamień pamięta tu więcej niż kroniki. Spacer po tym mieście to wędrówka przez tysiąclecia: od pogańskich rytuałów, przez chrześcijańską rewolucję duchową, po echo najazdów i upadków. W 2007 r. Uplisciche trafiło na gruzińską listę informacyjną UNESCO jako kandydat do wpisu na Listę Światowego Dziedzictwa. Dla odwiedzających nie potrzeba jednak żadnych oficjalnych certyfikatów. Wystarczy dotknąć chłodnej skały i posłuchać ciszy. Ona opowiada wszystko. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Cerkiew wzniesiona na szczycie kompleksu nazywana jest często „Pańską Twierdzą”. To jedyny w pełni zachowany budynek naziemny w całym skalnym mieście

Czy charakterystyczny rosyjski raper zagraża Litwie? Benkunskas prosi o ocenę VSD

Mer Wilna prosi służby o sprawdzenie, czy rosyjski raper Morgenshtern, stanowi zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego. Raper-youtuber z charakterystycznym tatuażem „666” nad brwią (też w trakcie usuwania) wkrótce ma wystąpić na Litwie.

W kwietniu Najwyższy Sąd Administracyjny Litwy (LVAT) uwzględnił apelację rapera i uchylił decyzję Departamentu Migracji, która zakazywała Aliszerowi Morgenshternowi wjazdu na Litwę przez dziesięć lat.

LVAT WIDZI NARUSZENIA PROCEDURALNE

LVAT podjął taką decyzję postwierdzeniu, że Departament Migracji bezpodstawnie oparł się na informacjach przekazanych przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych jako na głównej podstawie do oceny zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa.

Tymczasem Służba Bezpieczeństwa (VSD), która zgodnie z prawem powinna przeprowadzić taką ocenę, nie przedstawiła żadnych wniosków. Dlatego, zdaniem sądu, decyzja o zakazie wjazdu dla rapera opierała się na danych od niekompetentnej instytucji.

„W piątym roku rosyjskiej wojny przeciwko Ukrainie rosyjski artysta Morgenshtern po raz czwarty próbuje przyjechać do Wilna. (...) To absurd i kpina z państwa — inaczej tego nie nazwiesz” — napisał w poniedziałek Valdas Benkunskas na swoim profilu na Facebooku.

Udostępnił zdjęcie, na którym widać ogłoszenie o koncercie Morgenshterna zaplanowanym na 31 października w Wilnie.

„Chcąc zamknąć tę sprawę, zwróciłem się do VSD i policji z prośbą o ocenę potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa narodowego naszego państwa i porządku publicznego, a do MSZ i MSW, po uzyskaniu opinii tych instytucji, z prośbą by zakazać raperowi wjazdu na Litwę” — powiedział mer stolicy.

MER ZACHĘCA DO DZIAŁANIA

Polityk podkreślił, że Sąd Administracyjny Regionów wcześniej uznał decyzję o zakazie wjazdu rapera do kraju za uzasadnioną, a Najwyższy Sąd Administracyjny uchylił ją „z powodu naruszeń proceduralnych”.

„Naruszenia na pewno da się naprawić i obronić zasadnicze stanowisko, ale na razie nie widzę żadnych konkretnych działań w tym kierunku. To po raz kolejny pokazuje, jak ważne jest systematyczne rozwiązywanie takich spraw” — powiedział Benkunskas.

„Dopóki instytucje stoją w miejscu, to zachęca takich artystów i ich organizatorów do dalszych tras i koncertów. Żeby temu zapobiec, potrzebna jest jak najszybciej wola polityczna zarówno ze strony MSZ, jak i Sejmu” — zaznaczył mer.

Uchylając zakaz wjazdu Morgenshterna na Litwę, Najwyższy Sąd Administracyjny stwierdził też, że umieszczenie go na listach innych państw, informacje z publicznych źródeł, wcześniejsze wypowiedzi czy twórczość same w sobie nie dowodzą zagrożenia dla bezpieczeństwa narodowego Litwy.

KIM JEST MORGENSHTERN?

Morgenshtern już wcześniej nie raz wyrażał poparcie dla Wła-

dimira Putina, ale po rozpoczęciu w lutym 2022 r. inwazji na Ukrainę krytykował rosyjskie działania wojskowe w swoich piosenkach. W maju 2022 r. raper został uznany w Rosji za „agenta zagranicznego”. W swoich utworach promuje głównie skandal, który jest w XXI w. najsilniej monetyzowaną (czyli przynoszącą dochody) działalnością.

Wcześniej raper robił karierę na platformie YouTube i TikTok. Nad brwią ma wytatuowany napis „666”, znany jest z żywiołowego tańca i epatowania wulgaryzmem, używkami i swobodnym przesuwanym norm społecznych. Według doniesień miał przejść odwyk od substancji uzależniających i przejść na gorliwy judaizm — na koncertach miał się modlić w języku hebrajskim.

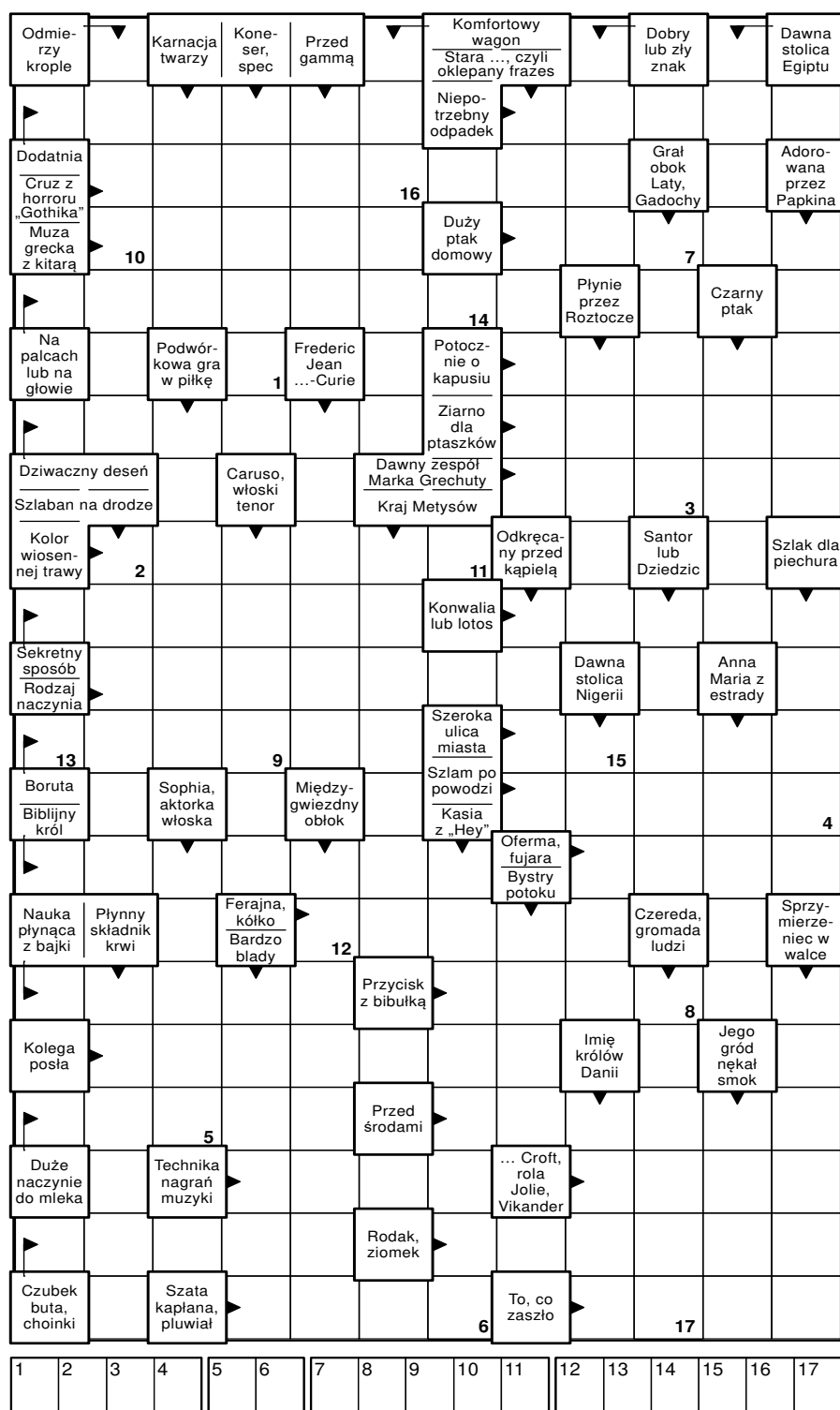
Niektórzy komentatorzy wątpią w jego „przemianę”, sądząc, że to próba podtrzymania uwagi dla swojej osoby — tak twierdzi rosyjski psychiatra Wasilij Szurow. Jednak należy mieć na uwadze, że to psychiatra koncesjonowany przez władze Rosji, który ma pozwolenie na prowadzenie kanałów w Instagramie i Facebooku mimo faktu, że te platformy dla „zwykłego obywatela” są w Rosji zakazane. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, mat.pras.

Raper Morgenshtern robi karierę szczególnie wśród młodych odbiorców, nosi charakterystyczny tatuaż „666” nad brwią Fot. mat.pras. via YouTube, opr. A.K.

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 11-12 SIERPNIA

Poziomo: ROMANS - RZĘPA - WYPITKA - PATENA - GLEBA - DOTARCIE - GARB - POSTAĆ - ŁANIA - OREST - PASKARZ - TANTAL - AMANT - WIEDEŃ - KLERYK - STADO - SUWENIR - OKRASA - AKORD - DEKADA - LAUR - EPIDEMIA - MARA - UDAR - ZAŁOM - ZDRADA - NEMO - KRES - BAROK - NIAŃKA

Pionowo: KOWADŁO - PAWLAK - DEBATA - MYTO - STANIE - RZEP - APETYT - STERTA - KIMONO - NINA - ARKADY - ADAMEK - STAROĆ - ALEKSANDER - AMAZON - TRAGI - ŁOZA - SWAT - LEGAR - MOTEK - LAURKA - TELE - ANETA - ANODA - DARŃ - BORIS - NADIR - UPADEK - MASA - BATUT - ORDER - RASA

Hasło: Biblioteka szkolna

Uśmiechnij się!

Przychodzi studentka historii na egzamin ustny.

— Pani powie coś o oświeceniu — mówi egzaminator.

— Aaa to jest pytanie z tych podchwytliwych. Oświecenie jest na prąd.

***

W armii rosyjskiej postanowiono wprowadzić zmiany:

— Teraz będziecie — mówi dowódca — zmieniać codziennie koszule. Tak jak w armii amerykańskiej.

— No to trzeba będzie ustalać, kto, z kim...

***

Mężczyzna do kobiety:

— Kochanie, co dziś na obiad?

— Nic.

— Jak to nic? Wczoraj nic? Dzisiaj nic!

— Na dwa dni nagotowałam.

***

Reporterka w sondzie ulicznej pyta przechodnia:

— Na papierosach jest napisane „palenie szkodzi”. Dlaczego takich napisów nie ma na wódce?

— Po co na wódce pisać „palenie szkodzi”?

***

Kowalski w fotelu u fryzjera. W pewnej chwili fryzjer mówi:

— Powoli zaczyna pan siwieć.

— To nic dziwnego zważywszy na pańskie tempo pracy.

***

Na rozmowie rekrutacyjnej pada pytanie:

— Proszę opowiedzieć coś o sobie.

— Lepiej nie. Chcę dostać tę pracę.

***

Spotykają się dwie żony polityków partii rządzącej:

— Co robisz?

— Nic.

— A w jakiej spółce?

***

Szef:

— Już sam nie wiem, czy to ja jestem niespełna rozumu czy pan?

Pracownik:

— Jestem głęboko przekonany, że nie zatrudniłby pan wariata.

***

— Dziś przyszli do nas Jehowi, otworzyła babcia

— I co?

— Po 30 minutach rozmowy się nawrócili.

Zofia Stryjeńska

ZIELNA

ŚWIĘTO MATKI BOSKIEJ ZIELNEJ

15 SIERPNIA 2026 R.

W PODBORZU

GODZ. 12.00 MSZA ŚW. ODPUSTOWA W KOŚCIELE PW. WNIĘBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY	GODZ. 14.00 KONCERT NA STADIONIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

W PROGRAMIE

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA EJSZYSZCZANIE	WOKALISTKA JUSTYNA STANKIEWICZ

Parafia
Wniebowzięcia Najświętszej
Maryi Panny w Podborzu

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt

Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

Sprzedam kamienie polne. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

SKUPOJEMY BYDLŲ

- W całej Litwie
- Płacimy od razu
- Dogadujemy się szybko i łatwo

+370 620 33544

NAJWIEKSZA RZEZNIĄ W KRAJACH BAŁTYCKICH

**Bezpłatna (finansowana przez państwo)
dzienna pomoc społeczna
w domu w rejonie wileńskim.**
www.sidabronamai.lt
tel. +370 670 068 68

KUPOJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
  - komputery • monitory
  - kamery wideo
  - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
  - radiotelefony
  - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

**TOWARY
ELEKTRYCZNE:**

- Anteny ■ Odbiorniki
- Narzędzia ■ Pulpity
- Głośniki ■ Przewody
- Akumulatory

www.taisykla.com
tel. +370 655 22 234

**KURIER
WILEŃSKI**

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Vilnius, Birbinių 4A, 2 piętro, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Potancówka

**WILNO
W RYTMIE
RETRO!**

ORGANIZATORZY:
VILNIUS

PARTNERZY WYDARZENIA:

**KURIER
WILEŃSKI**

OGRÓD BERNARDYŃSKI

21 sierpnia
godz. 20

Wstęp wolny

Zagrają:
Mała Orkiestra Dancinowa
The Schwings Band

TVP
WILNO

06.30 Info Wilno
06.50 Wileńszczyzna w obiektywie
06.55 Studio Wilno
07.25 S. „Żubr Pompik”
07.30 „ALCHEMIK”
07.50 „Pozyteczni.pl”
08.15 „Przepis dnia”
08.20 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.40 „Przyrodnik na tropie”
09.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.50 „Przestrzeń pamięci”
10.20 „Z Historią na Ty”
10.40 „Andrzej Wajda – Notatki”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 S. „Żubr Pompik”
11.45 „Anna Dymna – spotkajmy się”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
13.35 „Polacy to wiedzą!”
14.00 „To jest grane”
14.25 „Miś dla Michaela” film dok.
15.25 „Astronarium”
15.50 Info Wilno
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „ALCHEMIK”
17.25 Info Portal
17.35 „Ex Libris”
18.00 S. „Za marzenia”
18.45 „Całkiem niezła historia”
19.00 Info Wilno
19.20 Wileńszczyzna w obiektywie
19.25 Studio Wilno
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 „Kobiety w drodze”
22.15 S. „Siostry”

22.55 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
23.25 Info Wilno
23.45 Wileńszczyzna w obiektywie
23.50 Studio Wilno
00.20 „Przestrzeń pamięci”
00.45 S. „Za marzenia”
01.30 „Program informacyjny”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta portowe świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
21.00 Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce
00.00 S. „Emerycy na tropie”
00.50 Gen ciekawości

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Ode-głe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”

13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet: El Nuevo Imperio”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Będzie wszystkiego
20.00 S. „Komisarz Rex”
21.00 Chcę zostać na Litwie
21.30 Wiadomości
22.30 „Coś w wodzie” thriller
00.15 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Historie o wspólnocie”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Jesteśmy Ukraińcami
10.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
12.45 Gen ciekawości
13.00 Myśli na święta
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert
15.30 „Historie o wspólnocie”
16.00 Euromaxx
16.30 „Dynastie”
17.30 „Zmartwychwstanie” film dok.
18.30 Przeznaczenie
19.15 Euromaxx
19.30 „Droga do domu” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Wyśpię ci miłość” komedia
23.30 S. „Panna Scarlet i komisarz”

6.30 „Świat według kobiet”
7.30 „Miłość to miłość”
9.00 S. „Kobiety

klamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dziękuję pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Miłość to miłość”
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 Mecz kwalifikacyjny Ligi Konferencji Europy UEFA
00.00 „Pająk w sieci” thriller

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Top Gun” dramat
23.15 „Rzykancki” thriller

Irytas.tv

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.00 Sad i ogród
08.30 „Oskarzenie przeciwko carowi” film dok.
09.30 S. „Przekleci”
10.30 „Ameryka – wielka podróż”
11.30 Litwa na żywo
12.30 „Rozmowy

nad morzem”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Cel podróży
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Nieodkryta Rosja”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

6.00 „Przetrawianie”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Idealne dopa-sowanie. Hiszpania”
13.00 S. „Zdążyć przed trzydziestką”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Męż-czyźni z gór”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Idealne dopa-sowanie. Hiszpania”
21.00 „Władcy umysłów” dramat
23.00 S. „To jej wina”
00.05 S. „Zdążyć przed trzydziestką”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatrace-ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Prawdziwe gospodynie domo-we z Beverly Hills”
11.00 S. „Mistrzo-wie zbrodni”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Specjalistka”

15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Signora Volpe”
22.50 S. „Specjalistka”
23.55 S. „Grzesznica”

06.00 S. „Splątane losy”
06.50 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Chłopi”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.55 „Przybysze wśród zwierząt” film dok.kjm
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 Sprawa dla reportera
23.25 „Siłaczka” film dok.
00.30 „Szabla od komendanta” komediodramat

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.20 „Gwiaz-

dozbiór TVP”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Rawhide”
09.30 „Informacje kulturalne”
10.00 S. „Dziewczyna i chłopak”
11.00 „Jasminum” film obyczajowy
13.00 S. dok. „Reżyserzy”
14.00 „Jules i Jim” film fab.
15.55 S. „Barbara i Jan”
17.10 „Dom moich synów” film TVP
18.20 S. „Dziewczyna i chłopak”
19.15 S. dok. „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka – Elvis Presley”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Stan i Olie” film fab.
22.45 „Blur kontra Oasis, wojna o britpop” film dok.
23.55 „Czerwone maki” film fab.
02.10 „Anna i wilki” dramat

07.00 „Panorama”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Życie nad rozlewiskiem”
14.50 „Daję słowo”
15.40 „Turystyczna Jazda”
16.00 „Słowo daję!”
16.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Rozrywka Retro”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Tańcząca ze światem”

19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ranczo”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Ekspedycja”
00.20 Panorama

07.25 „Był taki dzień”
07.29 „Radio Powstańcze «Błyskawica»”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
08.05 „Okrasa łamie przepisy”
09.20 S. „Daleko od szosy”
10.35 „Lena na Bałkanach”
10.55 „Był taki dzień”
11.00 „Płazy. Pionierzy życia na lądzie” film dok.
11.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.05 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
13.00 S. dok. „Podziemne Włochy”
13.55 „Ex Libris”
14.15 „Marzenie Leonarda. Sekrety latania” film dok.
15.15 S. „Królowie”
15.40 S. „Daleko od szosy”
17.05 „Sensacje XX wieku”
19.05 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.15 S. „1920. Wojna i miłość”
19.55 „Opowieści Rodowiczów” film dok.
20.45 „Flesz historii”
21.05 S. „Trzeci oficer”
21.50 S. dok. „Zapomniane dyktatury Europy”
22.40 „Koło historii”
23.15 „Zbyszek.

Trzynastka” film dok.

00.10 „Sensacje XX wieku”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuario polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Bóg z nami
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Kaplica Pamięci
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielną niewiastę
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.30 Warkocz królowej Wisły
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia

13.20 Wykłady naukowe
13.50 Mateczniki Polakości
14.00 Wyplłyn na głębie
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny „Królestwo Stworzenia”
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Lotte małopolska Inka

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

06.30 Info Wilno
06.50 Wileńszczyzna w obiektywie
06.55 Studio Wilno
07.25 „Superkrowe ABC”
07.50 „Imbir i Cytryna”
08.15 „Okrasa łamie przepisy”
08.40 „Mazurki nad Wisłą”
09.05 „Res Poloniae – O Polsce z oddali”
09.35 „Notacje”
09.45 „Prze-strzeń pamięci”
10.10 „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Moda na język polski”
11.30 „Baśnie i bajki polskie” film anim.
11.45 „Kobietę w drodze”
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 „Dobre historie”
13.30 „Hity wszech czasów”
14.20 „Głos nadziei” film dok.
15.25 „Sonda 2”
15.50 Info Wilno
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Baśnie i bajki polskie” film anim.
17.25 Info Portal
17.35 „Unia kulinarna”
17.55 S. „Na dobre i na złe”
18.45 „Wynalazki na medal”
19.00 Info Wilno
19.20 Wileńszczyzna w obiektywie
19.25 Studio Wilno
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Z pamięci”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 „Dama Kame-liowa” melodramat
22.45 „Dobre historie”

23.10 S. „Ojciec Mateusz”
23.55 Info Wilno
00.15 Wileńszczyzna w obiektywie
00.20 Studio Wilno
00.50 „Prze-strzeń pamięci”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Emerycy na tropie”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta portowe świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Promessa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
21.45 Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce
00.00 „Murina” dramat
01.35 „Wyśpiewam ci miłość” komedia

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Ode-głe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”

14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet: El Nuevo Imperio”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Mission. Impossible. Rogue Nation” thriller
22.10 „Jack Ryan: Teoria chaosu” thriller
00.20 „Sanktuarium” film fab.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Plan B. Jak roz-wijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Nasza ro-syjska ulica
10.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
12.45 Gen ciekawości
13.00 Litewskie diamenty
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Granice języka
15.00 „Litwin w sercu”
16.00 Spisek
16.30 „Dynastie”
17.30 „Droga do domu” film dok.
18.30 „Przeznaczenie”
19.15 Euromaxx
19.30 „Arturas Poviliūnas. Dyplomata sportowy” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Tango raz jeszcze” dramat
22.40 S. „Apetyt na więcej. La Cocina”
01.00 Więć dokąd teraz?

6.30 „W świecie zwierząt”
7.00 „Zrób sam”
7.30 S. „Miłość to miłość”
9.00 S. „Kobiety

kłamią lepiej”
9.30 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dzi-kie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiado-mości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiado-mości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Gru, Dru i Minionki” film anim.
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Siedem siostr” film fab.
00.30 „Szybcy i wściekli 2” film fab.

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Real-na mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poni-żej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
21.00 „Zakład-nik” thriller
23.25 „Top Gun” dramat
01.40 S. „S.W.A.T.”

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Trzymajcie się
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Przekleci”
15.00 „Lato na wzgórzu”

15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzi-na z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert zespołu „Patru-liai”
21.30 Koncert V. Dambrauskaitės
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Rozmowy nad morzem
23.30 Godzi-na z Valatką
00.30 „Przetrwac do jutra”

6.00 „Przetrawianie”
8.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
9.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Domy mobilne”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Idealne dopa-sowanie. Hiszpania”
13.00 S. „Zdążyć przed trzydziestką”
14.00 S. „Dron”
15.00 „Przetrawianie”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Cobra 11”
19.00 „Skaza-ni” dramat
21.00 „Gliny”
22.00 Gra „galvOK”
00.30 „Operacja Goliat” thriller

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zatrace-ni w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Leila”
10.00 S. „Prawdziwe gospodynie domo-we z Beverly Hills”
11.00 S. „Mistrzo-wie zbrodni”
12.00 S. „Rezydent”
13.00 S. „Prawo i porządek”

14.00 S. „Specjalistka”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Broad-church”
22.55 S. „Specjalistka”
23.55 S. „Alex Hugo X.”

06.00 S. „Splątane losy”
06.50 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Welon, fura i brawura”
09.00 „Serwis Info”
09.15 „Chłopi”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Grecja. Kraina ptaków drapieżnych” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 „Lekkoatletyka Mistrzostwa Europy Birmingham”
00.10 „Triumf serca” film fab.

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.25 „Gwiazdozbiór TVP”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 S. „Rawhide”
09.35 „Kolekcja”
10.00 S. „Dziwczyna i chłopak”
11.00 „Lalka” film fab.
13.45 „Portret” film dok.
14.50 „Kraj lat dziecinnych” film dok.
15.35 „42. Studencki Festiwal Piosenki”
16.40 „Mój przyjaciel Hachiko” film obyczajowy
18.25 S. „Dziwczyna i chłopak”
19.20 S. dok. „Fatboy Slim”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Dom dusz” dramat
23.20 S. „Powrót Sherlocka Holmesa”
00.30 „Stan i Ollie” film fab.

07.00 „Panorama”
07.30 „Prywatne życie zwierząt”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.30 „Kresy (nie)znane”
12.50 Przepis dnia
13.00 Serwis Info
14.00 S. „Chichot losu”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 „Słowo daje!”
16.50 „Dlaczego krowa...”
17.00 „Życia nie można zmarnować” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Te-

leexpress Extra”
19.15 „Stacja Arktyka”
19.45 Panorama
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Echo serca”
22.15 S. „Na sygnale”
23.15 „Szansa na sukces”

07.00 „Był taki dzień”
07.03 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.10 „Słownik polsko@polski”
07.35 „Zakochaj się w Polsce”
08.45 „Na tropie przypraw”
09.10 „Flesz historii”
09.30 S. „Daleko od szosy”
10.55 „Marzenie Leonarda. Sekrety latania” film dok.
11.55 „Katedry na Korsyce” film dok.
12.45 „By coś zostało z tych dni. Irena Jarocka” film dok.
13.45 „Daremną misję. Opowieść Jana Karskiego” film dok.
14.20 „Opowieści Rodowiczów” film dok.
15.10 S. „Królowie”
15.35 S. „Janosik”
16.25 „Polska i świat z historią w tle”
16.40 „Sensacje XX wieku”
18.20 Film dok. „Odtajnione powstanie”
19.10 S. „1920. Wojna i miłość”
19.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
20.50 „Przełot nad zdobytym miastem” film dok.
21.10 „Zwerbowana miłość” film fab.
22.40 S. dok. „Hi-

storia w postaciach zapisana”
00.25 „Piosenką przez historię”
00.35 „Sensacje XX wieku”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowiedzialni za Kościół
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Rodzinny Ogród Zoologiczny "Królestwo Stworzenia"
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrawiliśmy
06.30 Krzywda
08.10 Muzyczne chwile
08.20 Człowiek przebaczenia i pojednania – ks. Michał Rapacz
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Artystyczna dusza
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Zło dobrem zwycięża! Historia Mayerling
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.30 Pani Mazowska
18.30 Łączy Nas Historia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Historie Starożytności
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Poślani

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

06.50 Wileńszczyzna w obiektywie
06.55 Studio Wilno
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.10 „Rok w ogrodzie Extra”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 „Wojownicy czasu” film dok.
09.05 „Tygiel”
09.25 „Jesteśmy stąd”
09.35 „Prywatne życie zwierząt”
10.00 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
10.25 „Domisie”
10.50 S. „Magiczne drzewo”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.05 „Plebania”
12.50 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24. Tygodnik”
14.40 „Jesteśmy stąd”
14.45 „Wojna polskobolszewicka. Litwa 1919–1921”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Wrota Europy” dramat
17.35 „Balans bieli”
18.05 S. „Czas honoru”
18.55 „Wojna światów”
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 „Łato z Radiem i Telewizją Polską”
23.00 „To jest grane”
23.25 „Pożyteczni.pl”
00.10 S. „Siostry”
00.50 Program informacyjny

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Znane nie-

znane kobiety”
7.00 „Przyjajna Litwa”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie”
9.00 „Dzień dobry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień dobry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 Odpust w święto Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Transmisja Mszy Świętej z Pivašiūnai
14.00 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Gospodarstwa domowe ożywają
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 Gdy nastał Dzień X
19.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
21.45 Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce
00.00 „Tango raz jeszcze” dramat

6.00 „Przytapani!”
9.00 „Smerfy 2” film anim.
11.05 „Fantastyczne zwierzęta: Tajemnice Dumbledore’a” film fab.
13.55 „W 80 dni dookoła świata” komedia
16.15 „Agent XXL: Rodzinny interes” komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Jumanji: Następny poziom” komedia
21.55 „Serdecznie zapraszamy” komedia
00.10 „Jak to się kończy” komedia

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Sztuczna inteligencja – rewolucja”
9.30 „Litewskie diamenty”
10.00 „Co słyszą, sąsiedzie?”
10.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
12.45 Gen ciekawości
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Pociągnięcia za portret państwa.
16.30 „Szlak Bursztynowy” film dok.
17.50 Koncert
19.15 „Jak to zbudowano?” film dok.
20.00 Spisek
20.30 Panorama
21.00 „Pod oliwkami” dramat
22.45 S. „Puaro”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Galapagos: Zaczarowane wyspy” film dok.
12.05 „Bogate biedaki” komedia
14.00 „Krater” komedia
16.00 „Długo i szczęśliwie” komedia
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”

19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Diabeł ubiera się u Prady” dramat
21.50 „Pearl Harbor” dramat
01.40 „Downton Abbey” dramat

6.00 S. „Akumulatory”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
9.55 „Orły lombardu”
10.30 S. „Wyścig dookoła świata”
12.00 „Zakładnik” komedia
13.45 „Przygoda na rybach” komedia
15.40 „Rycerz króla Artura” film fab.
18.25 „Legenda Zorro” film fab.
21.00 „Na noże” komedia
23.45 „Zakładnik” thriller

06.00 „Azja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Prze-trwać do jutra”
09.30 „Chcę pracować”
10.00 Cel podróży
10.45 Msza Święta
12.20 „Paulius i Saulius” film dok.
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Rozmowy nad morzem”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Łato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Pierwszy raz
19.00 Koncert
20.00 Wiadomości
20.30 Koncert
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

05.55 „Gwiaz-

dy lombardu”
06.30 „Koralowe miasto”
08.30 „Sprząta-cze domowi”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
12.00 „Wielkie i małe podróże”
13.00 „Piekielna droga”
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazy-nowe wojny”
18.30 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Wyspy Dziewicze. Hiszpania”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Yellowstone”
23.00 „Szybcy i wściekli 8” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Skarb”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 S. „Don Matteo”
15.40 S. „Wspañiały wiek”
17.45 S. „Imma Tataranni”
19.45 S. „Krok do nieba”
21.00 S. „Pod osłoną mroku”
22.50 S. „Szczęśliwa dolina”
01.00 „Ojciec chrzestny” dramat

06.20 „Kościeszko. Przewodnik bardzo

współczesn" film dok.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.50 Z dawna Polski
09.00 „Rok w ogrodzie”
09.25 „Rok w ogrodzie Extra”
09.40 „Pełnosprawni”
10.00 S. „Ranczo”
10.50 Święto Wojska Polskiego 2026
11.50 „Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy” film dok.
12.45 Święto Wojska Polskiego 2026
15.05 63. KFPP w Opolu
16.10 Okrasa łamie przepisy
16.45 Przed ekranem
17.00 S „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Rolnik szuka żony”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.50 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Gra z cieniem”
22.20 „Niedokończone życie” dramat
00.20 „Pierwszy strzał” thriller

TVP KULTURA

07.05 Koncert – „Nieznany Józef Zeidler – Musica Sacromontana 2019”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.40 „Kwartecik” film anim.
08.50 „Tygrys bez pasków” film anim.
09.15 „Mój przyjaciel Hachiko” film obycz.
11.00 „Kosmos 1999”
12.05 „Lalka” film fab.
14.55 „Rzymski geniusz w 3D” film dok.
16.00 S. „Barbara i Jan”
17.15 „Lawrence

z Arabii” film fab.
21.00 „Dziewczyna z perłą” film obycz.
22.50 „Marcin Masecki gra Warsa” koncert
00.15 „Dom dusz” dramat

TVP POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „61. KFPP w Opolu”
08.50 „UNESCO: Skarby Polski”
09.25 „Wojna światów” film dok.
10.50 Święto Wojska Polskiego 2026 transmisja uroczystości
11.40 Księga obyczaju Matki Boskiej Zielnej
12.00 „Mazowsze bez kurtyny” film dok.
12.45 Święto Wojska Polskiego 2026 Defilada
15.05 S. „Echo serca”
15.55 S. „Na sygnale”
16.55 „Przybyli ułani” film TVP
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Chichot losu”
19.20 S. „Ziemia obiecana”
20.20 Powstanie Warszawskie dzień po dniu
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Zatoka szpiegów”
22.15 „Miasto 44” dramat
00.20 „Świat w obłokach”

TVP HISTORIA

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 S. dok.

„Dzika Polska”
09.25 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
10.05 S. „Ogniem i mieczem”
11.00 „Myśliciele – sylwetki polskie”
11.05 „Lena na Bałkanach”
11.30 S. dok. „Podziemne Włochy”
12.20 „Ex Libris”
12.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.35 „Piosenką przez historię”
13.45 S. dok. „Magiczny Adriatyk”
14.40 „Białoczerwoni – historie niezwykłe”
14.55 „Biały rycerz”
15.10 „Flesz historii”
15.35 „Przybyli ułani”
16.30 „Z ruin Warszawy”
17.25 Film. dok. „Bitwa Niemeńska 1920”
18.30 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.45 Film. dok. „Wojna światów”
21.05 Film. dok. „Cud nad Wisłą”
22.00 S. dok. „Zapomniane dyktatury Europy”
22.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
22.50 F. dok. „Wiara 44”
23.20 S. „Nad Niemnem”
00.15 F. „Zwerbowana miłość”
01.40 „Szlakiem miejsc niezwykłych”

00.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Łączy Nas Historia

01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Historie Starego Testamentu
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.20 Wykłady naukowe
06.50 Serce ojca
08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Matusia siostra Matylda Getter
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Uroczystość Wniebowzięcia NMP
14.00 Muzyczne chwile
14.10 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Koncert „POLSKA”
15.45 Jak wygrać

małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiastę
16.15 Mateczniki Polskości
16.25 Święty na każdy dzień
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Siostry na posterunku
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Manna z Nieba
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
14.00 „Autostrada A2”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

TVP
WILNO

06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.55 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.25 „Kulturalni”
10.05 „Litwa nieoczywista”
10.25 „Detektyw Literka”
10.50 „Słowo na niedzielę”
11.00 Transmisja Mszy Świętej
13.30 „Studio Raban”
13.55 „Plebani”
14.40 „Vistuliada”
15.05 „Kulinarne wędrówki z Jołą Kleser”
15.25 „Balans bieli”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za-raz wracam”
17.35 „Anna Dymna – spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces. Opole 2026”
18.55 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
19.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.45 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Tamte lata, tamte dni”
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.00 S. „U Pana Boga w Królowym Moście”
21.45 „Wileńska Podcastownia”
22.35 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
00.30 „To ja, Antoni...” film dok.
01.20 Program informacyjny

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Inteligencja niesztuczna”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dziennik Riddicka”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Grecja. Kraj nad wodą”
12.00 S. dok. „Kingdom”
12.50 Film dok.
13.40 S. „Astrid i Raphaëlle: Kryminalne geniuszki”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Historyczni detektywi
17.00 Świat oczami Litwinów
18.00 Promienie światłne
18.30 Wiadomości
19.00 Eksperyment
19.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
21.45 Mistrzostwa Europy w lekkoatletyce
00.00 „Murina” dramat

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Ella zakłęta” komedia
10.55 „Zatrzymani w czasie” film fab.
12.45 „Nieoczekiwana zmiana miejsc” komedia
15.05 „Jaś Fasola” komedia
15.40 „Naga broń” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Bumble-

bee” film fab.

21.50 „Sicario” dramat
00.15 „Chora pamięć” dramat

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Jeśli nie grzyby”
6.30 „Kalendarz ogrodnika”
7.00 „Młodszy brat”
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.40 S. anim. „Bluey”
9.00 Granice języka.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 Mistrzostwa Europy w pływaniu
12.30 Gen ciekawości
12.45 „Mała Syrenka” bajka
13.45 S. „Hetty Feather”
14.45 „White-star” film fab.
16.20 Z otwartym spojrzeniem
16.45 Rozwój
17.10 Przy zdrojowych zmysłach
17.30 „Pop100. It” film dok.
18.25 Przypomnijmy
18.40 Koncert
20.30 Panorama
21.00 Opera „Kawaler srebrnej róży”
00.55 S. „Poirot Agathy Christie”

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 „Prawa lwów” film dok.
13.00 „Zmysły zwierząt” film dok.
14.00 „Ocean Spokojny” film dok.
15.00 „Teściów się nie wybiera”
16.30 „Gazas du-gnas: Show”

17.30 „Vytaro ferma”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Zakład między przyjaciółmi” komedia
21.50 „Londyn w ogniu” film fab.
23.45 „Siedem siostr” film fab.

6.00 „Pod pokładem”
8.00 S. „Ale numer!”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.00 „Wyścig dookoła świata”
12.15 S. „Akumulatory”
13.15 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllem”
14.20 „Kraina niepokojów” film dok.
15.20 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.25 „Tajemniczy chłopak”
17.30 S. „Akademia Policyjna”
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej „Kauno Žalgiris” – „TransINVEST”
21.00 „Życie” komedia
23.05 „Na noże” komedia

lrytas.tv

06.00 S. „Azja”
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Pyszne życie
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Liga talentów muzycznych”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Pytanko
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda

20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Azja”

5.50 „Wielkie i małe podróże”
7.00 Gra „galvOK”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Egaz do dechy”
10.30 „Wielka Dziesiątka”
11.00 „Witajcie!”
11.30 „Wielka Dziesiątka”
11.45 „Wielkie i małe podróże”
13.00 Piekielna droga
14.00 „Domy warte miliony”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazy nowe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.00 „Pod pokładem”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Grzeczni chłopcy” komedia
23.45 „Pięćdziesiąt twarzy Greya” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Skarb”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspañiały wiek”
17.45 S. „Ima Tatarani”
19.45 S. „Krok do nieba”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
22.55 „Pokojówka na Manhattanie” dramat
01.05 „Pod osłoną mroku”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.35 S. „Kariera Nikodema Dyźmy”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.40 Przed ekranem
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioła Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „W głąb Jasnogórskiej Ikony”
14.10 „Planeta Ziemia” film dok.
15.55 S. „Parada oszustów”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Żona dla Polaka”
19.25 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Gra z Cieniem”
22.20 „Śmietanka towarzyska” komedia
00.10 S. „Dewajtis”

06.55 „Tego nie widzieliście w Opolu” koncert
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Giermek Henio” widowisko
09.00 Liturgia prawosławna w Szczepieszynie
10.00 „Przysiań nad Biblią”
10.15 „Wspólny dom”
10.50 „Miałem farta” film dok.
11.40 „Rzymski ge-

niesz w 3D” film dok.
12.45 S. „Kosmos 1999”
13.50 „Opole”
14.10 23. KFPP Opole '86
15.15 „Dziewczyna z perłą” film obycz.
17.05 S. „Barbara i Jan”
18.15 „Niedziela z...”
19.00 „Jesteś moją piosenką”
19.40 „Irena Jarocka. Koncert w Malborku”
20.35 Wydarzenie aktualne
21.00 „Niczego nie żałuję – Edith Piaf” film biogr.
23.30 „Kulturalni”
00.25 „Pragnienie Robina” film dok.
01.55 „Ewa” film anim.
02.10 „Prymitywne czasy” film anim.

07.00 „Panorama”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Gdzie jesteś Mały Książę”
09.20 „Życie za życie. Maksymilian Kolbe” dramat
10.50 Słowo na niedzielę
11.00 Transmisja Mszy Świętej
13.25 „Ania” film dok.
15.15 Piłka nożna Betclic
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Chichot losu”
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.20 S. „Komisarz Alex”
22.15 Lato z Radiem i Telewizją Polską
00.15 Kabaret Letnią Porą

07.15 „Był taki dzień”
07.18 „Powsta-

nie Warszawskie dzień po dniu”
07.25 „Sprawdzamy”
07.40 „Polska i świat z historią w tle”
08.00 „Podróż z historią”
09.00 „Drohobycz wojenny”
09.20 „Walka o polski Śląsk 1919–1921”
09.40 „Ku przyszłości”
10.00 „Niepojęte”
10.15 S. „Ogniem i mieczem”
11.05 F. dok. „Katedry na Korsyce”
12.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.10 F. dok. „By coś zostało z tych dni. Irena Jarocka”
13.05 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.55 „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”
14.10 S. dok. „Wędrówki szlakami granicznymi”
14.55 „Piosenką przez historię”
15.05 F. dok. „Życie lasu. Wielcy roślinożercy”
15.40 S. „Nad Niemnem”
16.35 F. dok. „Jerozolima – budowniczowie świętego miasta”
17.30 F. dok. „Oni byli pierwsi... Lubelski lipiec 1980”
18.25 „Flesz historii”
18.45 S. „Blisko, coraz bliżej”
20.00 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
20.55 Film. dok. „Zapomniany generał Tadeusz Jordan Rozwadowski”
21.50 „Dla nas wojna nie skończyła się w 1945”
22.45 „Przybyli ułani”
23.40 „Wrota Europy”
00.55 „Jerzy Orda. Anarchista w duchu św. Augustyna”

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Nie bój się,

Ja jestem z tobą
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamując bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 Rozmowy niedokończone
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Generał naszej wolności – kpt. Janusz Bełza
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Zostaliśmy z Bogiem, Panie Pułkowniku
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Promień z Fatimy
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza święta z Jasnej Góry
11.30 Nadzieja
12.00 Głos serca
12.45 Zrozumieć wartość życia – rozmowa z dr Wandą Półtawską

13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
13.40 Od zmierzchu do świtu
14.30 Uroczystość 300lecia kanonizacji św. Stanisława Kostki
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Bańniowy teatr lalek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO”
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
07.45 „Kocie kalamburki”
07.50 „Operacja zdrowie”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.45 „Tańcząca ze światem”
09.10 „Dobre historie”
09.35 „Wynalazki na medal”
09.45 „Przestrzeń pamięci”
10.15 „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Detektyw Literka”
11.45 „HULAHOO”
11.55 S. anim. „Bolek i Lolek na wakacjach”
12.05 „Zaginione – odnalezione”
12.15 S. „Siostry”
13.00 Info Wilno
13.05 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
13.35 „Kulturalni”
14.15 „Z ruin Warszawy” film dok.
15.10 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Detektyw Literka”
17.25 Info Portal
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tropach Historii”
19.00 Info Wilno
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
19.25 Studio Wilno
19.55 S. „Na sygnale”

20.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.30 Program informacyjny
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „War-to kochać”
21.50 „Anna Dymna – spotkajmy się”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
23.25 Info Wilno
23.45 „Wileńszczyzna w obiektywie”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta portowe świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Król i Zdobycwa”
22.30 S. „ Fargo”
23.20 S. „Emeryci na tropie”
00.10 S. „Doktor Martin”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”

9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
13.30 „Varka Labdarkė. Dziennik targowy”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.20 S. „Velvet”
17.20 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Będzie wszystkiego
20.00 S. „Komisarz Rex”
21.00 „Rodziny kompas”
21.30 Wiadomości
22.30 Film fab.
00.25 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Sztuczna inteligencja – rewolucja
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 Studio Aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwa
10.30 Menora
13.00 7 dni w Kownie
13.30 Spacer
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert
16.00 Odblaski
16.30 Dynastie
17.30 „Jak oni to zbudowali?”
18.15 Gen ciekawości
18.30 S. „Dziedzictwo”
19.15 Euromaxx
19.30 Megapolis. Odkryty starożytny świat
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Rozmowy. Do końca” film dok.
23.15 S. „Panna Scarlet i książkę”
00.05 Sztuczna inteligencja

6.30 „Hotel Transylwania”
6.30 „Gra "Myśl"”
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Sami”
14.00 S. „Dziś pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Miłość to miłość”
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Amerykańska Gwiazda” thriller
00.10 S. „Prawo i porządek”

6.15 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „Kuchenne koszmary”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 „Orły lombardu”
18.30 TOPLYGA Miśtrzostwa piłki nożnej
21.00 „Walka z moją rodziną” komedia
23.15 „Życie” thriller
01.20 S. „Hudson & Rex”

05.00 „Rozmowy nad morzem”

05.30 „Prze-trwać do jutra”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Oskarżenie przeciwko carowi”
9.30 TV Wolność
10.30 „Ameryka – wielka podróż” film dok.
11.30 24/7
12.30 „Paulis i Saulius” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Niekochani”
19.30 Lato na wzgórzu
20.00 Reporter
20.30 Film fab.
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo

06.15 „Przetrawanie. Australia”
08.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
09.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „Wojny magazynowe”
12.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
13.00 S. „Zdążyć przed trzydziestką”
14.00 „Dron”
15.00 „Przetrawanie”
17.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
20.00 „Idealne dopasowanie. Hiszpania”
21.00 „Pamięć” thriller
23.10 „Kod 211” thriller
01.00 „Szybcy i wściekli 8”

6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatrza-

ni w miłości"

8.00 S. „Niewidoma"**9.00** S. „Leila"**10.00** S. „Prawdziwegospodynie domo-
we z Beverly Hills"**11.00** S. „Mistrzo-
wie zbrodni"**12.00** S. „Rezydent"**13.00** S. „Prawo

i porządek"

14.00 S. „Specjalistka"**15.00** S. „Anupamaa"**15.35** „Mangal

Lakshmi"

16.30 S. „Niewidoma"**18.00** S. „Prawdziwegospodynie domo-
we z Beverly Hills"**19.00** S. „Rezydent"**20.00** S. „Prawo

i porządek"

21.00 S. „Crossroads

Dogonić marzenia"

23.10 S. „Specja-

listka" Crossroads

Dogonić marzenia

00.15 „Tajemnice

Brokenwood"

06.50 S. „Akacyjowa 38"**08.00** „TransmisjaMszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej

na Jasnej Górze"

08.30 „Studio Raban"**09.00** „Serwis Info"**09.15** S. „Chłopi"**10.15** S. „Ranczo"**11.10** S. „Komi-

sarz Alex"

12.05 S. „Ojciec

Mateusz"

13.00 Serwis Info**13.10** „Agrobiznes"**13.40** Rok w

ogrodzie Extra

13.55 „BBC w Jedyńce"**15.00** S. „Splątane losy"**16.00** „Serwis Info"**16.25** „Gra słów.

Krzyżówka"

17.00 S. „Dziedzictwo"**18.00** „Teleexpress"**18.25** „Jaka to

melodia?"

19.05 „Reporterzy"**19.25** S. „Akacyjowa 38"**20.30** „Program

informacyjny"

20.55 „Pytanie dnia"**21.30** S. „07 zgłoś się"**22.50** „Gambit, czyli jak

ograć króla" komedia

07.05 „Afish Extra"**07.09** Teledyski"**07.15** „Gwiazdodbiór

TVP Rozrywka"

07.45 „Tamte

lata, tamte dni"

08.30 S. „Rawhide"**09.30** „Król Mi-

das" film anim.

09.40 „Deszczowy

chłopiec" film anim.

10.00 S. „Z wido-

kiem na trzepak"

11.00 „Lawrence z

Arabii" film fab.

14.45 „E. 1027 –

Eileen Gray i dom nad

morzem" film dok.

16.25 S. „Ko-

smos 1999"

17.30 „Draka" film

krótkometrażowy

18.10 S. „Z wido-

kiem na trzepak"

19.10 „Dźwięk Nowego

Jorku" film dok.

19.55 S. „Rawhide"**21.00** „Foxcatcher"

film fab.

23.25 „Niczego

nie żałuję – Edith

Piaf" film biogr.

01.55 „Muzyka w

zabytkach" film dok.

07.00 „Panorama"**07.30** „Kościoły łaski"**07.55** „Jak sma-

kuje Polska?"

08.30 „Pytanie

na śniadanie"

12.30 „Szlakiem

miejsz niezwykłych"

12.50 Przepis dnia**13.00** Serwis Info**13.10** S. „Blondynka"**14.50** „Pięknie

przyprawiONA"

15.10 Kulturalni**16.00** Serwis Info**16.10** „Kiedyś to było..."**16.40** „63. KFPP

w Opolu"

17.00 S. „Za-

raz wracam"

17.30 S. „Barwy

szczęścia"

18.00 „Teleexpress"**18.30** „Gra słów.

Krzyżówka"

18.50 „Te-

leexpress Extra"

19.15 „Słownik

polsko@polski"

19.45 „Panorama"**20.20** „Powsta-

nie Warszawskie

dzień po dniu"

20.30 Program

informacyjny

20.55 Pytanie dnia**21.25** S. „Wojen-

ne dziewczyny"

22.15 S. „Kró-

lowa Bona"

23.10 „Zakochani w

piosence" koncert

00.15 Panorama**07.20** „Był taki dzień"**07.23** „Powsta-

nie Warszawskie

dzień po dniu"

07.30 „Słownik

polsko@polski"

07.55 „Było, nie minęło"**09.30** S. „Janosik"**10.15** „Giganci nauki"**10.25** „Ex Libris"**10.50** F. dok. „Nasze

Hollywood, czyli po-

czątki kina w Polsce"

11.40 „Piosenką

przez historię"

11.50 F. dok. „Jacek Cy-

gan. Życie jest sztuką"

12.50 „Powsta-

nie Warszawskie

dzień po dniu"

13.00 S. dok. „Ma-

giczny Adriatyk"

13.50 S. dok. „Ka-

lendarz przyrody"

14.40 F. dok.

„Szlak Snów"

15.30 S. „Janosik"**16.15** „Flesz historii"**16.35** „Był taki dzień"**16.38** „Na bitew-

nym szlaku"

17.00 „Sensa-

cje XX wieku"

19.05 S. „1920.

Wojna i miłość"

19.50 F. dok. „Listy

Jana Trzeciego"

20.00 F. dok. „Hi-

storia Polski"

20.55 „Radio Powstań-

cze «Błyskawica»"

21.00 S. „Trzeci oficer"**21.50** „Powsta-

nie Warszawskie

dzień po dniu"

21.55 F. dok. „Bitwa

Niemeńska 1920"

23.00 „Generał

Polskich Nadziei –

Władysław Anders"

23.55 F. dok. „Po-

wstanie Warszawskie.

Pragnienie wolności"

00.30 „Sensa-

cje XX wieku"

00.00 Jak my to

widzimy z dale-

ka widać lepiej

00.30 Tam, gdzie

Bóg płacze

01.00 Słowo życia**01.05** Świat w

obrazach

01.10 Informacje dnia**01.30** Sól ziemi**01.55** Poczet Wiel-

kich Polaków

02.00 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

03.00 Anioł Pański

z Ojcem Świętym

Leonem XIV

03.15 Rozmowy

niedokończone

04.20 Różaniec**04.50** Od Lutra

do Marksa Hi-

storia Kościoła

05.00 Apel Ja-

snogórski

05.20 Informacje dnia**05.40** Tam, gdzie

Bóg płacze

06.10 Sanktu-

aria polskie

06.30 Odpowie-

dzialni za Kościół

07.00 Moja sytu-

acja jest szcze-

gólnie trudna

08.20 „Ojcu

Świątemu się nie

odmawia..."

08.55 Kartka z

kalendarza Powsta-

nie Warszawskie

09.00 Informacje dnia**09.15** Wieś to

też Polska

10.15 Słowo życia**10.20** Mateczni-

ki Polskości

10.30 Baśnio-

wy teatr lalek

10.55 Święty na

każdy dzień

11.00 Informacje dnia**11.15** Rozmowy

niedokończone

12.20 Stan Bezpie-

czeństwa Państwa

12.30 Warto

być ojcem

12.45 Muzycz-

ne chwile

13.00 Anioł Pański**13.03** Informacje dnia**13.20** Kraina Sanu**14.05** Canillitas**14.30** Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15.20 Muzycz-

ne chwile

15.30 Wykłady z Kon-

gresu „Katolicy

a cielesność"

15.45 IV roz-

biór Polski

16.50 Ma się

rozumieć

17.00 Informacje dnia**17.10** Sanktu-

aria polskie

17.30 Porady Me-

dyccy Bonifratrów

17.55 Świadkowie**18.30** Spotkanie

Rodziny Radia Maryja

21.00 Informacje dnia**21.20** Różaniec**21.50** Kartka z

kalendarza Powsta-

nie Warszawskie

22.00 Apel Ja-

snogórski

22.20 Informacje dnia**22.40** Polski

Punkt Widzenia

23.00 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

7.00 „Mistrzowie

samochodów"

9.00 „Jak to działa?"**10.30** „Aukcje zagu-

bionego bagażu"

12.00 „Łowcy staroci"**17.30** „Aukcje zagu-

bionego bagażu"

18.00 „Inny garaż"**19.00** „Jak to jest

zrobione?"

21.00 „Program

Obraz Warhola, który zdetronizował Picassa

Do historycznej licytacji doszło 9 maja 2022 r. W siedzibie Christie's, zlokalizowanej na Manhattanie, wystawiono na sprzedaż kultowe dzieło Andy'ego Warhola z 1964 r. – „Shot Sage Blue Marilyn”. Zaledwie cztery minuty wystarczyły, by obraz znalazł nowego nabywcę. Cena sprzedaży wyniosła 195,04 mln dolarów. Tym samym obraz Warhola ustanowił nowy punkt odniesienia, stając się najdroższym dziełem sztuki XX wieku, jakie kiedykolwiek sprzedano na aukcji. Dotychczas tytuł najdroższego dzieła XX wieku należał do Pabla Picassa. Jego obraz „Kobiety z Algieru” w 2015 r. wylicytowano za 179,4 mln dol.

Fot. Domena publiczna

Nowy zakaz dla turystów nad jeziorem Como

Pod koniec czerwca we włoskiej Varennie wprowadzono nowe przepisy dotyczące turystów, które mają na celu ograniczenie wpływu masowej turystyki na mieszkańców. Wśród nich znalazł się zakaz spacerowania po ulicach w kostiumach kąpielowych lub bez górnej części odzieży. Za złamanie tego przepisu grozi grzywna, wynosząca od 50 do 200 euro. Jedynymi miejscami, gdzie można przebywać w strojach kąpielowych i bez koszulek, są plaże, pomosty i miejsca cumowania łodzi. W ramach nowych regulacji zdecydowano też o zmniejszeniu liczby grup turystycznych do 25 osób. Przewodnicy wycieczek nie mogą zaś używać głośników ani megafonów. Grzywny mogą wynieść nawet 400 euro. Dodatkowo zdecydowano też o zakazie gromadzenia się w historycznych uliczkach Varenny, utrudniając tym samym przejście. Lokalni mieszkańcy — ich liczbę szacuje się na ok. 650 — wydają się popierać nowe zasady, zwłaszcza te dotyczące ubioru.

W tych krajach lepiej nie siadać za kółkiem

Najnowszy światowy ranking pokazuje, które kraje słyną z najbardziej nieprzyjasknych zachowań za kierownicą. Wyniki mogą zaskoczyć. Aż 23 proc. ankietowanych wskazało Włochy jako kraj, w którym doświadczili najbardziej niebezpiecznych sytuacji za kierownicą. Włoska brawura, szybkie manewry i brak uprzejmości na drodze stały się niemalże znakiem rozpoznawczym tamtejszych kierowców. Na drugim miejscu uplasowała się Wielka Brytania, co dla wielu może być zaskoczeniem. Kraj kojarzony z uprzejmością i spokojem, a także komfortowymi samochodami, w badaniu otrzymał aż 11 proc. wskazań.

Fot. Pixabay

Fotomigawka

Modowy mix i mnóstwo pozytywnej energii Fot. Marian Paluszkiewicz